Öğretmenler, Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür nesiller ister!

ATATÜRK

SAHİBİ ve SORUMLU MÜDÜRÜ
TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI ADINA
İ. SAFA GÜNER
Teknik Sekreter: Murat ŞEN
HABERLEŞME ADRESİ:
Ihlamur Sk. No: 10/6-7 Yenişer — ANKARA
Telefon: 17 49 27
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Ulusal Basımevi

15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı 25 Kr.
Yıl: 1 Sayı: 4

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

NİSAN
5
Cuma
1968

HALKIN DİLİNDEN

● İRTİCA :
İyiyi kötüye, güzeli çirkine, doğruyu yanlışa, faydalıyı zararlıya çeviren geri vites.

● HÜKÜMET :
Halktan görev alıp halka emir veren politikacıların birinci takımı. S. G.

Sunay'a Gönderilen Telgraf

Türkiye Öğretmenler Sendikası İkinci Başkanı sözde milliyetçi kuruluşların Bursa'daki çalışmalarını protesto için Cumhur Başkanı ile Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterine aşağıdaki telgrafları çekmiştir.

Sayın Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı
ANKARA

Milliyetçilik firması altında Bursa'da toplanan çeşitli kuruluşlar Cumhuriyetimizin temel ilkelerini yok etmek uğrunda beslenen karanlık emellerini yüze çıkardılar. Atatürk'ün komutasında onbinlerce vatan evlâdının kanı ve canı karşılığında kurulan Cumhuriyet için savaşan bir subay olarak sizin de yüreğinizin yanmış olmasından kuşkumuz yoktur.

Tarihin gerçeklerini öğretmek ve lâik devletimize gözetici olarak aydın kuşakları

(Sonu sayfa 2'de)

İrtica Hareketlerini Bildiri İle Protesto Eden TÖS Genel Merkezi Sorumluları Uyardı

Anayasa ve Laik Düzeni Hançerlemek İsteyenlere Karşıyız

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN SORUNLARINI TÖS ÇÖZÜYOR

Kademe Sendikacılığının bilimsel olduğunu savunanların yoğurtları maya tutmadı. Şimdi de gerçekleri gölgeleyip ortalık bulandırma çabaları ile:

a — İlkokul öğretmeninin derdini ancak ilkokul öğretmeni anlar.

b — Her baş kendi canı içindir, öyleyse ilkokul öğretmeninin yarasını kendisi sarar.

c — Karma Sendikada yönetim ilkokul öğretmenine düşmez. Başa ya Üniversiteden Prof., ya Liseden kodaman, ya ortadan forslu, ya da müfettiş geçer, ilkokul öğretmenine alkış tutmak düşer.

d — Yetkililer kendi sorunlarını öne alırlar, ilkokul öğretmeninin kaderi beklemektir.

e — Yüksek öğrenimliler ilkokul öğretmeninin omuzuna basarak yükselirler. Bu kez de ilkokul öğretmenine boyun bükmek kalır.....

.....ve daha böyle, bir yığın masallarla meslektaşlarımızı bölük bölük etmekte inatlaşırlar.

OYSA GERÇEKLER

a — TÖS'ün Yürütme Kurulu 9 kişiliktir, bunun 6'sı ilkokul öğretmenidir.

b — Genel Sekreter, Genel Sayman, Genel Sekreter Yardımcısı ilkokul öğretmenidir.

TÖS'ÜN YAPTIKLARINDAN BAZILARI:
(Aralık 1967 sonuna göre)

1 — 18 saatten fazla ders saatleri için, şimdilik saatı 10 liradan ücret ödenmesi konusu Meclise ve Hükümete benimsetilmiştir, gerçekleştirilmesi izleniyor.

2 — Tek ya da birleştirilmiş sınıflarda 40'dan fazla öğrenci ile çalışan öğretmenlere tazminat istenmiştir.

3 — Birleştirilmiş sınıf yöneten öğretmenlere ek ödenek verilmesi savunulmaktadır.

4 — Normal üstü randıman veren öğretmenlere başarı primi peşine düşülmüştür.

5 — Köy öğretmenlerine yıpranma zammı tanınması

(Devamı sayfa 4'de)

Başyazı

Öğretmen Eğilmez, yalvarmaz «DERS VERİR»

FAKİR BAYKURT
Genel Başkan

Bakanlık emrinde bulunmanın iyilikleri var. Gel diyen yok, git diyen yok. İstediğiniz gibi gezip dolaşıyorsunuz. Ben de epey yer gezdim, meslektaşlarımızı gördüm. Çok, çok etkilendim. Hattâ çarpıldım. İnanır mısınız, daha önce öğretmenliğin bu kadar dertli ve eğitimin bu kadar çıkmazda olduğunu bilmezdim!

Adam kaymakam, "Koğdum!.." diyor.

"Kimi koğdunuz? Nereden?"

"Öğretmeni koğdum! Makamımdan!.."

"Neden, nasıl? Ne yapmış?"

"Emrimi dinlemiyor, bozguncu... Koğdum..."

Ufacık tefecik, genç bir kaymakam. "Yahu yol yöntem var, sıra saygı var, öğretmen koğulur mu? Öğretmen, istediğini mutemet seçer, bu konuda emir verilir mi? Verilirse bu emir tutulur mu?" Dinlemiyor. Dinliyor, anlamıyor. Ankara'daki Bakan da öğretmeni koğuyor: "Buyur kapıya, çık dışarıya, bas!.." diyor. Bakan böyle yaparsa, kaymakam aşağı kalır mı?

Adam imam ya da müftü:

"Öğretmenlerle küsüz!" diyor. "Öğretmenlerle ancak cami kapısında barışacağız! Çoğu dinsiz... Ne oldukları belirsiz... Cemaati müslimin, çocuklarımızı kimlere teslim ettiğinizi bilin... Din dergi okutuyorlarmış: Kendileri ne biliyorlar ki, ne öğretecekler?.." Falan filân, "Amin!.."

Adam, İl'de müdür:

"Atatürk yolu, Atatürk!.. Kanun nizam!.. Dikkat etmek lâzım. Öğretmenlik fedakârlık mesleğidir... Tahrik etmeyin arkadaşlarımızı... Nazik günler yaşıyoruz. Memleket zayıf, devlet borçlu... Sendika öğretmeni huzursuz ediyor.." Adam müdür...

Müdüre, huzursuzluğun neden ileri geldiğini anlatıyorum: "Öğretmenler borçlu!.." diyorum. "Toplum içinde eksikli. Maaşları gülünç. Piyasa almış başını gidiyor! Ay 18 oluyor, 20 olmuyor. Ama öğretmenin bir ayda aldığını bir sofraya ödeyen de var! Evinizdeki üç çocuktan birine elbise, ayakkabı alıyorsunuz, ikisine bir şey yok. Bayram böyle geçiyor. Bu evde huzur olur mu? Öğretmenler böyle. Eşi çocuğu bakılmıyor. 1926'daki kanunlarla sürülüyor. Makamlardan koğuluyor. Partizan baskı arttı. Okuması, konuşması kayıt altında... Üstelik hakaret görüyor. Horlanıyor. Sendikasına satışılıyor. Mutemedine kadar karışılıyor. Bir gün, beş gün değil, her gün, her yerde böyle... Öğretmenlerde huzur dirlik olur mu?"

Susuyor. Dut yemiş, başka bir şey yemiş bülbül gibi susuyor...

Öğretmenler! Birleşeceksiniz!..

★

Dışarıdan ufak sebepleri bahane edip ayrılmıyacaksınız. "Biz çoğuz! Bizim derdimizi bir biliriz, bir anlarız." demiyeceksiniz. Çokluk önemli değil. Köylüden çok kimse yok. Ama örgütlü değil. Bilinçli değil. Bu yüzden üç liraya çapa çapıyor. Altı liraya on dört saat pamuk topluyor... Bilmek, anlamak zor değil. Derdimizi biliyoruz. İşte buyrun: Koğuluyorsunuz. Borçlusunuz. Proğramınızı eller yapıyor. Bütçe açık diyorlar. Yabancı sermaye bir yatırıp dört götürüyor. Bütçe 23 milyar. Sadece dış ticaretten özel teşebbüsün kazancı 7 milyar!.. Bu para bütçeye girse, maaşınız dört misli artar. Bilmek anlamak önemli değil! Önemli olan: Bu dertleri nasıl gidereceğiz, bu sorunları nasıl çözeceğiz! Önemli olan bu...

Öğretmenler! Tek sendikada, bir tek sendikada birleşeceksiniz. Mücadele edeceksiniz. İki yolunuz var.

BİRİ : Dertlerinizi söyleyeceksiniz. Birliğinizden, büyük gücünüzden korkacaklar. Güzelce dinleyecekler; hakkınızı verecekler. Vardınız mı, ayağa kalkacaklar. Sizi sa-

(Devamı sayfa 4'de)

Faşist Yunan Cuntası 195 Öğretmeni Kıydı

Yunanistan'daki malûm cunta, suyunca gitmeyen ve keyfî emirlere boyun eğmeyen 195 öğretmeni işten çıkarmıştır. Komşumuz Yunanistan "Öğretmen kıyımı"nı bizden mi öğrendi acaba? Yoksa, kukla yöneticilerin iplerini parmağına dolamış olan Sam Amca'dan mı? Düşündürücü bir soru...

Fakat Yunan öğretmenleri uyanıktır. Bilinçli ve birleşiktir. Bu sillenin altında kalmaları düşünülemez. Gelecekteki haberleri dikkatle izleyelim...

——oOo——

Ayşe Bacı
Bizim maaş hiç artmaz mı?

(Hademelerimizin bildirisi 3. sayfada)

——oOo——

Çanakkale bölge toplantısından notlar

Çanakkale toplantısı, gazetemizin üçüncü sayısında kısa bir haber halinde yer aldı. Bu, gazetenin erken baskıya verilmiş olmasının doğurduğu bir zorunluluktu. Böylesi geniş ilgi gören, yararlı bir toplantı hakkında (gecikerek de olsa) okurlarımıza bilgi vermek ihtiyacını duyduk.

Çanakkale şirin bir kenti-

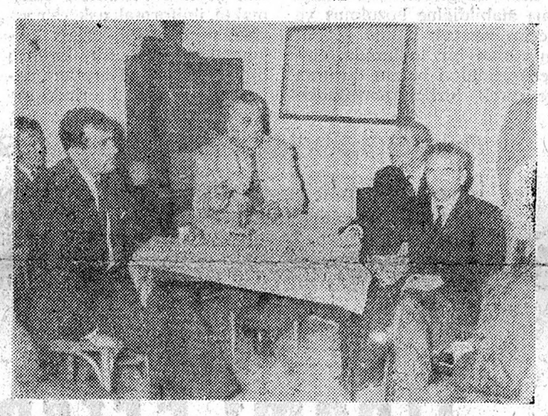
(Devamı sayfa 4'de)

Doç. Koçtürk Samsun'da Konuştu

SOHBET TOPLANTISI TÖS ŞUBESİNDE YAPILAN

TÖS Samsun Şubesinde, Onur Kurulu Üyemiz Osman N. Koçtürk bir "Sohbet Toplantısı" yapmıştır. Bütün üyelerimizin ilgi ile izledikleri bu toplantıda özellikle beslenme'nin eğitim ile ilişkilerine değinerek Türkiye'nin gerçeklerini açıklamıştır. Koçtürk, bayram öncesi İstanbul'u ziyaret eden cinsel eğitim gemisi "Uganda"nın halkın üzerine etkilerinden bahsetmiş

(Devamı sayfa 4'de)

● **TÖS Samsun Şubesinde Onur Kurulu Üyemiz Doç. Dr. Osman N. Koçtürk Beslenme ve Eğitim konusunda düzenlenin Sohbet Toplantısında konuşmuş. Resim, Koçtürk ve toplantıyı izleyen üyelerimizden bir kısmı görülmektedir.**

Milletin öğretmenleri olarak, dindarlık ve milliyetçilik maskesine bürünmüş düzenbazların artan taşkınlıklarını kamu oyunun dikkatine sunmayı görev bilmekteyiz.

İç ve dış sömürüye yardakçılığı meslek edinenlerin kurduğu, yuvalandığı birtakım dernekler Bursa'da toplanmışlardır. Efendilerinin, sadece keseleri değil, vicdanları, beyinleri daha rahat sömürecekleri bir ortam yaratmak için birlikte çaba harcamak, aldıkları kararlar arasındadır.

SÖMÜRGECİLİĞİN ARACI

Emellerini açıkça ortaya koymak cüretini göstermişlerdir. Devletin temel düzenini, dinî kurallara dayandırmak, dini asıl amacından saptırıp yeni sömürgeciliğin aracı haline getirmek, lâik düzeni ve Anayasa'yı hançerlemek.

Sanki inanç özgürlüğüne karşı çıkılıyormuş gibi ve sanki yurdun temel sorunu, bunalımın nedeni dine inanmamak imiş gibi bir hava yaratıp, görünüşte din adına,

(Devamı sayfa 4'de)

Türkiye Devrimciler Güçbirliği Gerçekleşti

Kişisel ve siyasal çıkarları için inanç sömürücülüğü yapanlara karşı birlikte mücadele etmek üzere devrimci kuruluşlar bir araya gelip birleştiklerini 30.3.1968 günlü bildirileriyle kamu oyuna duyurmuşlardır.

Güçbirliği TÖS ve kuruluşlar tarafından imzalanan bildiride özetle sürekli işbirliği yapılması belirtilmekte ve "he def tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir Türkiye'nin kurulması için Türk halkına düşman bütün güçlere karşı mücadeledir" denilmektedir.

...KERVAN YÜRÜYOR!
Üç şube kuruldu.
KOFÇAZ
OVACIK
HOPA

Komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla yargılanan

İsmet Akın Beraet Etti

Atatürk'ün ölüm yıldönümünde yaptığı konuşma ile komünizm propagandası yaptığı iddia edilen üyemiz İsmet Akın'ı yargılayan Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesi beraat kararı vermiştir. Yargılama, Sivrihisar İlçesi İdare Kurulunun 28 Kasım 1967 tarih ve 35 sayılı muhakeme kararı üzerine yapılmıştır.

——oOo——

Temsil ettiği anlayış ve ifade bakımından bir "HUKUKI GARİBE" teşkil eden lüzumu muhakeme kararı şöyledir:

"GEREKÇE : Atatürkçülüğün her türlü aşırı akımları karşısında bulunduğu bir gerçek olmasına rağmen hâlâ Türkiye'de Atatürk'ün ve Atatürkçülüğü kâh aşırı sağın, kâh aşırı solun paralelinde göstermek temayülleri mevcuttur. Sanık öğretmen İsmet Akın'ın Atatüürk'ü aşırı solun paralelinde gösteren neşriatın tesiri altında bulunduğu anlaşılmaktadır. 23 Kasım 1967 tarihinde sanık İsmet Akın'ın (öğretmen) evinde yapılan arama esnasında elde edilen

(Devamı sayfa 4'de)

ONBEŞ GÜNÜN OLAYLARI

● 45 nci yaşını süren lâik cumhuriyetimizde kol gezen irtica, 15 Mart 1968 Cuma günü Muğla Zeybek sinemasında düzenlenen toplantıda milliyetçi öğretmen dernekleri başkanı sözdeşleri ile birlikte Atatürkçü ve Anayasa öğretici ve savunucusu öğretmenlere verip veriştirmiş. Bu divaneler zengin bir maden damarı bulmuş olacaklar ki ağızlarında bir zurna önüne gelene komünist peşrevi dinletip parsa topluyorlar. Milliyetçiliğin ahlâk temeline oturması gerektiğini düşünmeden TÖS Genel başkanına rezilce iftiralarını tekrarlıyorlar. Bu çatlak zurna geçtiğimiz 15 gün içinde Manisa, Muğla, Tarsus'ta yaşayan vatandaşların kulaklarını tırmaladı, midelerini bulandırdı.

★

● İstanbul Yeni Camiinde bir Vaiz Vaazında Ankara İlâhiyat Fakültesinde konferans veren ve "Başımı koparsalar başörtümü çıkarmam" diyen bir bayanı övdü ve "Gidip Üniversite bahçesini dolaşınız hayasızlıklar göreceksiniz..." diyen ve 8-10 bin kişiye hitabeden Vaizden yakınan Mühendis Cemal Akdiş konuyu Kamu oyuna duyuruyor. Milliyet 19/3/1968

★

● Trabzon'un Tonba köyünde verdiği Vaaz'da suç niteliği görülen Beşiktaş Kur'an Kursu İmamı Mehmet Keleş tutuklandı.

★

● 17 Mart 1968 günü gece yarısına doğru Diyarbakır'ın Hani ilçesi memur kulübünde AP ilçe başkanı Kaymakam vekili ile ağız ağıza vererek öğretmen Hasan Erdoğan, Cevdet Yılmaz ve Cemal Ayaz'a komünist dediler. Hani halkı öğretmenlere arka çıktı ve iki müfteri gece yarısı kasabadan kaçmak zorunda kaldı.

★

● Mart'ın üçüncü haftasında toplanan Millî Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosundan Ankara Üniversitesi Hukuk Fakül-

(Sonu sayfa 2'de)

Genel Başkanın Gezileri

Bakanlık emrine alınan Genel Başkan hakkında, Danıştay 5. Dairesi, "oy birliği" ile bir "durdurma kararı" vermişti. Millî Eğitim Bakanlığı bu kararı uygulayacak yerde, galiba bir usûl icat ederek itirazda bulunmuş. Bu yüzden uygulamayı geciktiriyor. Daha ne kadar geciktireceği de belli değil.

Fırsattan yararlanmak için Genel Başkan, sık sık geziler yapmakta, il ve ilçelerde öğretmenlerle görüşmektedir. İşine dönmesi uzarsa Fakir Baykurt bütün şubelerimizi dolaşacaktır. Ah uzasa...

Biz Neden Sövmeyiz

İ. SAFA GÜNER
TÖS İkinci Başkanı

ÖĞRETMENE MEKTUP

Sayın meslektaşım,

Bu mektubumda aramızdan bizi hançerleyenlerin eylemlerine değineceğim.

Meslektaşlarımızdan birkaç yüzünün kurduğu derneklerin bir federasyonu var. Hiç kuşkum yoktur ki, bu örgüte katılan dostlarımızın çoğu "Milliyetçilik" sözünün gerçek anlamına saygıda samimidirler. Ve gene biliyorum ki, kendilerine başkanlık eden kişinin tutum ve konuşma üslûbundan şikâyetçidirler. Bu zat birkaç ay önce, siyasî yönünü yitirmiş bir şaşkının eteğine yapışıp kent kent dolaşıyor öğretmene sövüyordu. Şimdi o adam politik iş ekibini seçti, ve iş alanını değiştirdi. Bu kez tüccar başkan eski bir şairin koltuğunda geziyor. Manisa'dan, Muğla'dan, Tarsus'tan şuradan buradan telefon edip, tekrarından utanılacak sözler dinlediklerini söylüyorlar. Çirkin, iğrenç, tiksindirici seslermiş, kürsülerden ciyak ciyak yayıldığını bildiriyorlar.

Yaratan bize de ağız, dil vermiş. Bizim de bir ses borumuz var. Biz de kelimelerin her çeşidini öğrenmişiz. Ama neden sövmeyiz, sövemeyiz? Sövemeyiz, çünkü biz edepliyiz. Çünkü biz insanlara karşı saygılıyız. Çünkü biz vatandaşların birbirleriyle kardeşçe yaşamalarını isteriz. Çünkü biz tabiatın et ve kemikten yarattığı insana erdemlik veren öğretmenleriz. Çünkü biz küfür rayicinden habersisiz. Çünkü biz dilimizi başkalarının emelleri uğruna değirmen çakıldağı yapamayız. Çünkü biz, insanlara, hele vatandaşlara ve özellikle meslektaşlara iftira atacak kadar bedeli düşük bir makine değiliz. Ve çünkü biz, acılarına, kıvançlarına ortak olduğumuz arkadaşlarımızı sömürücü olamadık. Dahasını ararsak biz utanmasını biliyoruz.

Öğretmeni öğretmene düşman etmek, halkta öğretmen için kuşkular yaratmak, masum yavruların tertemiz yüreklerinde sarsıntı meydana getirmek, meslektaşlara hayasızca iftiralar savurmak milliyetçiliğe değil, insanlığa dahi yakışmaz. Karşılığı bir servet, bir ikbal ve bir saltanat bile olsa ahlâk ölçüleri böylesine ayaklar altına alınmaz. Çıkar için çabanın, güçlüye yağ çekmenin efendiye uşaklık etmenin bile, haysiyeti sıfıra indirmeyecek bir yöntemi bulunabilir. Saygılar ve sevgiler aziz meslektaşlarım.

Onbeş Günün Olayları

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Türkân Rado istifa ettiler. Bunun iki nedeni var: Tercümesi profesörü Kudret Ayiter ile İstanbul Üniversitesinden isenen eserler, ARAPÇA'dan seçiliyor. Anlatımda yeni dil is nmiyor. Bu iki profesör, batı kültüründen de eserler tercü me edilmesini önermişler, kabul edilmeyince protesto için is tifa etmişlerdir. Bilindiği gbi Tercüme bürosu aynı nedenl öncek yıl toptan çekilmişti.

★

● Burdur İmam - Hatip Okulunda fen dersleri ve Türkçey boykot eden bir grup öğrenci öğretmen Nuri Beyi linç etmey kalkıştılar.

★

● 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin yıldönümü kutlandı. Ulusal egemenliğimize yönelen saldırının durdurulduğu savaşın yıl dönümüydü bu. Çanakkale'de şehi rsüslendi ve ışıklandı, lâkin Atatürk Anıtı ışıksız bırakıldı.

★

● 4 Mart 1968 akşamı Silifke'de Komünizmle Mücadele Derneği bir piyes oynattı. Temsil bitti seyirciler dağılırken TÖS'ün Silifke Şubesi Başkanı Ziya Gül'e bir sürü satılmış saldırdı. Ortada bir bahane bile yoktu.

★

● 23 ve 24 Mart 1968 günleri Bursa'da Milliyetçi ve Mukaddesatçı kuruluşlar bir danışma toplantısı düzenlediler. İki şedikkatinizi çekeriz. Biri 31 Mart'a tam bir hatfa kala bir günün seçilmesi, ikincisi Atatürk'ün Bursa Nutku'nu söylediği yerin seçilmesi. Ve bunlar, lâik Türkiye Cumhuriyetinin 45 inci yılında bu cumhuriyetin sahte olduğunu ilân ediyorlar. Din işlerinin devlet işlerinden ayrılamıyacağını bangır bangır bağırıyorlar. Cumhuriyetin koruyucuları günaydın!...

★

● Bursa öğretmenlerinin bildirisi:

Bursa'da üçbine yakın öğretmen vardır. Bunlardan sadece 31'si, milliyetçi imiş. Var hayırını gör Türkiye'nin. İşte Bursa Belediyesi bu 32'lik uydurma milliyetçilere 30 bin lira yardım etmiş, ve öteki 3000 öğretmenin Derneğine bir kuruş ayırmamış. Bu durumdan yakınan Bursa Öğretmenler Derneği bir bildiri ile Belediyeyi öğrencilerinin velilerine ve vatandaşlara şikâyet etti.

Şimdi anlaşılıyor küfür ve tezvirat değirmenlerinin suyu nereden geliyor!..

★

● Ankara Yüksek Tekniker Talebe Birliği bir bildiri yayınladı. Bildiride Teknikerlerin yıllardır sürdürdükleri savaşın pek mütevazi isteklere dayandığı, dertlerinin bir türlü anlaşılmak istenmediği belirtilerek bir yıllık ders boykotu zamanına değinilmekte ve: "Boykotta bizzat iktidarın başı Başbakan Süleyman Demirel meseleyi istenilen şekilde çözümliyen bir kanun tasarısı hazırlanıp en kısa bir zamanda kanunlaştırılacağı teminatını vermişti.

Bugün aynı iktidar meseleyi halledeceği yerde Memleket tekniğini baltalıyan bir tutumla Tekniker ve Yüksek Tekniker okullarının kapatılmasına karar vermiştir. Bu okulların kapatılmasıyla öğrenimlerini devam ettirecek başka okulları bulunmıyan on binlerce Sanat Enstitüsü öğrencisinin okuyabilme hakları ellerinden alınarak açıkta bırakılmaktadırlar." denilmektedir.

Mecliste bulunan Tekniker okullarını kapatma kanun tasarısının tamamen zararlarına olduğunu anlatan birlik başkanı Ataol Çamlı isteklerini 3 noktada toplamaktadır:

1 — Tekniker okulu mezunlrına Tekniker, Yüksek Tekniker Okulu mezunlarına YÜKSEK TEKNİKER ünvanı verilmesi.

2 — HAK VE SELAHİYET'lerimizin yaptığımız yüksek öğrenime uygun olarak tesbit edilmesi.

3 — Yüksek Tekniker Okullarının Bölge okulları halinde devamının sağlanması ve bu okullara dayalı Mühendis Formasyonu veren gece teknik okullarının açılması.

★

● Genel Başkan Fakşir Baykurt'un gezisi:

Buna gezi de denmez aslında. Nevar ki başka sözcük te bulamıyoruz. 3. Sayımızın baskıda olduğu günlerde Başkan Batı Akdeniz kesimindeki geziden döndü. 19.3.1968 günü Ankara Basın Savcısını ziyaret etti. Bu kaçıncı kovuşturmadır. O da sayısını şaşırmış.. Ama konusu belli (TÖS'te birleşmek) başlıklı yazı imiş. Hepsi yurt için, meslek için, meslektaş için!.. Ve 20 Mart günü Denizli'ye gitti. Denizli 67 ilimizden biri. Orada da bir Milli Eğitim müdürü var. Öğretmene hor bakar, çamur atar, takaze yapar. Yapmadığı şey ulusa hizmet. İşte orada da dâva vardı. Ona koştu. Sonra 700'den fazla öğretmenin katıldığı 24 Mart toplantısında konuştu. Türkiye'de yaşayan insanların insan olarak yaşamaları için 120 yıldır savaşan öğretmenin bir türlü başarıya ulaşamadığını anlattı. 32 milyon vatandaşın hepsinin temel eğitimden geçirilemediğini 2 milyondan fazla çocuğun okul yüzü göremediğini söyledi. Bu kara tablonun suçunu öğretmenin sırtına yükleyip sıyrılıveren kalleş düşüncenin çirkefini suratlara sıvadı. Ve idarenin yarattığı huzursuzluğun öğretmeni verimsiz bıraktığını gün ışığına çıkardı. Bunları göre göre, gerçekleri bile bile TÖS düşmanlarının her çareye başvurup öğretmene saldırışını yadırgamayız. Lâkin TÖS'lü görünüp te TÖS'ü kişisel emellerine araç yapamamanın sancıları içinde kıvrananların TÖS atılımlarını tırpanlamaları gerçekten acı şeydir. Ve Genel Başkan 38 derece ateşiyle 6 yaşındaki Tonguç'unu evde bırakıp, öğretmenin derdine derman, yurt sorunlarına çözüm aramak için yollarda!.. Göller bölgesinden Ege'ye yöneldi. Baykurt sizleri ziyaret ediyor... Öte yandan siyasi gelecekleri için TÖS'ü kapan yemi yapmak istiyenler (Temel felsefemizde görüş ayrılığı) masalı söylerler!.. Evet görüş ayrılığı var. TÖS'ü emel ve plânlarına âlet etmek isteyenler ve buna engel olanlar!.. TÖS'lü basamak taşı, TÖS yatırım bonosu olmıyacaktır!..

——oOo——

Sunay'a Telgraf

(Baştarafı sayfa 1'de)

yetiştirmekle görevli Türk öğretmenlerinin örgütü olan Türkiye Öğretmenler Sendikasının 52 bin üyesinin bu çatal dillerden duyduğu üzüntü ve tiksintiyi yüce katınıza iletirken, Cumhuriyetimizin birinci derecede koruyucusu bulunan Zatıâlinizin bu yolda yalnız bulunmadığınızı arzederim. 27.3.1968

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI

İkinci Başkanı
İ. Safa Güner

Sayın Orgeneral
Kemalettin Gökakın
Millî Güvenlik Kurulu
Genel Sekreteri ANKARA

Milliyetçi ve mukaddesatçı adı altında Bursa'da toplanan kuruluşla Cumhuriyetimizin temel ilkelerini ve devrimlerimizi yoketmek ve ulusu karanlığa sürüklemek uğrunda beslenen niyetlerini ortaya koydular.

Lâik devletimize aydın vatandaşlar yetiştirmekle görevli Türk öğretmeninin örgütü olan Sendikamız 52 bin üyesinin bu mel'un tutumdan duyduğu tiksintiyi bilginize iletirken, Atatürkçü öğretmenlerin şimdiye kadar olduğu gibi, devrimlerin korunması yolunda her türlü fedakârlığa hazır olduğunu arzederim.

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI

İkinci Başkanı
İ. Safa Güner

CİNSEL EĞİTİM GEMİSİ YAHUT 'UGANDA'

Yazan :

Doç. Dr. Osman N. KOÇTÜRK

NE YAPMAK İSTİYORLAR?

Ziyaretten bir süre önce, İstanbul'da bir 'Uyanış' bir de 'Şahlanış' mitingi yapılmıştı. Bu mitinglerde ayni kökden gelme, inançları ve çıkarları müşterek insanların birbirine diş göcırdattıklarına ve sopalarla hücum etmek istediklerine şahit olmuş alabildiğine üzülmüştük.

Çeşitli cereyanların etkisi altına girmiş olan Türkiye'de insanlar inançları ve görüşleri uymadığı için çatışmanın eşiğine kadar gelmiş veya getirilmiş bulunuyorlar. Dini inançlar ile milli inançları bir araç gibi kullanarak Türkü. Türke, kardeşi, kardeşe kırdırmak isteyenler baskılarını her geçen gün biraz daha artırmakta, yaşantısı bunalım haline gelmiş olan kahraman ve tutkun bir toplum, sosyal bir çöküntünün baskısı altında ezildikçe ezilmektedir. Eskiden sömürgeciler, zayıflatarak, kaynaklarına el koymak istedikleri ülkeleri askerleri ile muhasara etmekte ve silâhlarıyla yıldırmaya çalışmaktaydılar. Zahmetli ve masraflı olduğu için terkedilen bu usulün yerini, XX nci asrın ikinci yarısında sosyal ve ekonomik temele dayalı yeni usuller almış ve silâhlı askerleri yerine mini etekli kızlar da kullanılmaya başlanmıştır.

Milli değerlerle birlikte dini inançları zayıflatmak ve insanları birbirine bağlayan ne kadar bağ varsa tümünü koparırarak, hazırlanan sınırlı yaşama düzeni içinde parayı etkin tek unsur haline getirerek, ülkeyi satın almak sömürgecilerin çok kullandıkları bir metod haline gelmiştir.

Milli duyguları, dini inançları alabildiğine bozulmuş ve geçim vasıtası haline getirilmiş olan bir toplumda, cinsel içgüdüleri hâkim duruma getirerek birliği temelinden sarsmanın mümkün olacağını iyi bildikleri için, Uganda gemisinin kaptanı ile, kanunlara göre miting yapanları sopa ve demir çubuklarla yaralayanlar arasında bir ilişki olduğunu kabul etmek gerekir. İşler bu kerteye varınca on gün önce, bir gurubun namaz kıldığı Taksim Meydanında on gün sonra mini etekli İngiliz kızlarının dolaşması mümkün olacak ve bunalım içinde bulunan Türk gençliği şaşkına çevrilecektir. Şahlanış mitingi sırasında 'Mini Etek Moskova'ya' diye bağıran vatandaşlarımızın, Uganda gemisinin, ziyaretinden sonra, mini eteğin ve diğer yıkıcı davranışların ülkemize nereden geldiğini daha iyi anlayacaklarını tahmin ediyoruz.

Bunu işaret etmekle, batıyı itham edip, kuzeyi arkalamak niyetinde değiliz. Türkiye'ye Koka Kola ile sokulmak isteyen bir Amerika'nın yanında Votka ile girmeyi deneyen bir Rusya olduğu hiç bir zaman unutulmamalı ve Türke Türkden başka kimsenin yar olmayacağı her zaman akılda tutulmalıdır. Sevgili yurdumuza göz koyanlar ve Atatürkümüzü çekemeyenler, milli birliği yoketmek ve lâik bir düzeye oturttuğumuz dini ve ahlâki inançlarımızı kökünden sarsmak için şeytani usullerle çalışmakta, üniformalı askerler yerine, mini etekli kızları kullanmaktadırlar. Bu kızların birkaç günlük ziyaretleri, İstanbul gençliği üzerinde aylarca sürüp gidecek sarsıntılara sebep olacak ve kendini, yaşı ve eğiliş tarzı icabı bu sarsıntıdan koruyamıyacak olan genç kuşaklar bu bunalım içinde birbirini daha çok hırpalayabileceklerdir. Gençlik milli değerler kadar, dini ve manevî değerlerine de sahip çıkmak istiyorsa bir noktada birbirinin kafasına sopa vurmaktan ve kan akıtmaktan vazgeçip, müşterek çareler aramayı bilmelidir.

Demokrasilerde, fikir ayrılıkları ve hattâ fikri düzeyde kalma kaydı ile çatışmalar elbette olacaktır. Bütün Dünya'ya karşı imtihan vermekte olan Türkiye'de bu çatışmaları doğal karşılıyor, fakat imtihanın tam olarak verilebilmesi için, karşı karşıya imiş gibi görünenlerin müşterek hareket etme kabiliyetlerini yitirmemelerini de arzuluyoruz.

Uganda gemisi bir Mayıs günü İzmir'i, Kurban Bayramı arifesinde İstanbul'u ziyaret ediyorsa, Acem bıçağı gibi iki taraflı çalışıyor ve bu ülkenin hem millî ve hem de dinî değerlerini birlikte göçertmek için ortam hazırlıyor demektir.

ARTIK UYANALIM

Tarımı, ekonomisi, doğal kaynakları, kol ve kafa gücü kontrol altına alınmış ve yabancının eli ile anaları ve bacıları helezonlanıp kısırlaştırılmaya çalışılan Türkiye'de bize ait olan ne varsa hepsini yokedip, yerine bize yabancı olanı yerleştirme çabaları almış yürümüştür. Milli inançları, maddi ve manevi değer ölçüleri ile kurduğu birlik üzerinden yarattığı değerler ve savaş gücü ile Dünya'ya ün salmış bir toplumu, bütün yanları ile parçalayıp, kendi kendine kırdırmak ve böylece yoketmek isteyenler amaçlarına çok yaklaşmış bulunuyorlar. Bir gazozun, bir yemeklik yağın ve nihayet mini eteğin Türkiye'yi yoketmek için yetmeyeceğine inananlar tam bir gaflet ve derin bir uyku içindedirler. Yeni sömürgeciliğin en etkin silâhları toplumumuz üzerinde hainice denenmekte ve bu denemelerin sonuçları, hayatımızı ve yaşantılarımızı etkilemiş bulunmaktadır. Bunlara karşı tedbir almayı bilmezsek, çok geçikmiş olacağız. Amerika'nın 18 yaşında barış gönüllüleri, Erzurum köylerinde sosyal araştırmalar yaparak, Türk halkının eğilimlerini Washington'a rapor ediyorlar. İngilizlerin 11 - 18 yaşındaki çocukları Uganda gemisinde hocalarından ders alıp, bir Müslüman ülkede kısa etekle ahlâk bozucu denemelere girişmekte ve böylece mensup oldukları sömürgeci toplumun yarınını hazırlamaktadırlar.

Bizim gençlerimize gelince onlar ellerinde sopa ile, kafalarında çözümleyemedikleri meseleleri en ilkel davranış içinde 'Cellat Kara Ali'ye çözümletmeye hazırlanıyorlar.

Ve Türkiye'ye yazık oluyor. Artık uyanalım...

(BİTTİ)

ŞİMDİYE KADAR ÇEŞİTLİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLARI TARAFINDAN TEKERRÜRNAMELERLE TALTİF EDİLMİŞ BİR ÖĞRETMEN - İDARECİYİ KIŞ ORTASINDA, GEREKÇESİ ANLAŞILMAYAN BİR "BAKANLIK MUCİBİ" İLE SÜRMEK MİLLÎ EĞİTİME HİZMET ETMEK DEĞİLDİR

M. EĞİTİM BAKANI İlhami Ertem'e Açık Mektup

Yazan : *HAMİ KARSLI*

(Eski T.Ö.S. Şarkışla Şubesi Başkanı ve Ortabucak Ortaokulu Müdürü)

Sayın Ertem,

Ben, dört yıla yakın bir zaman Çoruh Kıyıları'nda, tam manâsıyla mahrumiyet bölgesi olan bir kentte -İspir'de- idarecilik ve öğretmenlik yaptıktan sonra, yeni açılmış olan Ortabucak Ortaokulu Müdürlüğüne atandım.

İspir Ortaokulu'nda iken geçirdiğim bir teftişte üstün başarılı addedilmiş ve devrin Millî Eğitim Bakanının imzasını taşıyan 30 Aralık 1965 tarih ve 232.1(25) 33213 sayılı bir teşekkürname ile taltif edilmiştim.

Arzum hilâfına yapılan bu tâyini durdurmak için Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne gönderdiğim 14.10.1966 tarihli telgraf dilekçeme cevaben gelen 24 Ekim 1966 tarih ve 232.1.61/23351 sayılı yazıda yeni görev yerime hareket etmem ve ilerde daha iyi yerlere nakledileceğim bildiriliyordu. Bunun üzerine yeni görev yerime giderek vazifeye başladım.

Pencerelerinde camları bile olmayan eski bir jandarma karakolu tavlasında açılmış bulunan yeni okulumda, bir pencereden girip bir pencereden çıkan soğuk kasım rüzgârı, çatıdaki çürük saçlardan akan yağmur suları ve melûl mahzun bakınan bir avuç köy çocuğundan başka hiçbirşey yoktu. Oturacak bir sandalya dahi olmadığı için dışardan getirtdiğim düz bir taşın üzerine oturarak, yolu, suyu, elektriği, lokantası, oteli, P.T.T teşkilâtı ve hattâ ekmek satın alınacak bir fırını dahi bulunmayan, dörtyüz küsur yıldır olduğu yerde sayan, Kızılırmak kıyılarının bu dertli köyünde neler yapabileceğimi, yazın köyünde, kışın Adana ve Ankara'da çalışan bu yoksul insanlara nasıl hizmet edebileceğimi uzun uzadıya düşündüğüm o kasım akşamının bendeki yarattığı ruh halini ömrümün sonuna kadar unutacağımı zannetmiyorum.

Sonraları, o zamanki Şarkışla Kaymakamı ve Sivas Millî Eğitim Müdürü ile olan konuşmalarımızda, Ortabucak Ortaokulunun tamamen siyasî mülâhazalarla açıldığını öğrendim.

Toros dağları üzerinde küçük bir köyde başlayıp, daha sonra İstanbul ve Çoruh Kıyılarında devam eden öğretmenlik mesleğim bana, dertlerin asıl sebebinin iktisadî nedenlere dayandığını öğretmiş ve bu nedenler düzeltilmedikçe problemin hallolunmayacağı yolundaki kanaatimi kesinleştirmişti. Bunun içindir ki, görevimi, sadece okul sınırları içerisinde, Niyagara şelâlesinin kaç metre irtifadan döküldüğünü veya üçüncü Sicilya Seferinin kaç tarihinde yapıldığını öğretmek şeklinde değil, toplumun tüm sorunlarına, bir aydın etiketli olarak el uzatmak ve gücüm, bilgim nisbetinde bunları çözümlemek şeklinde anlıyordum. Yani, evinde karnını doyuramıyan veyahut hayvanları ile bir arada yatıp kalkan, tandırında tezek yakıp, sadece bulgur aşı ile beslenen, hasta olduğu zaman doktor yüzü göremiyen bu mütehammil ve mütevekkil insanlara, Fransızcadan aksan sirkonfileksi, tarihten Peloponnes savaşlarını öğretmekten önce yapılacak işlerin bulunduğu kanısındaydım. Emeği en güzel şekliyle değerlendiren bilinçli bir toplumun iktisaden geri kalmasına imkân olmayacağına tüm kalbimle inanıyordum. Çalışmaya bu duygular altında başladım.

Faaliyetlerimiz devam ediyor, öğrencilerimiz emeğe dayanan haklarını isteyebilen, "ilmin hakikî mürşit olduğunu" kavramaya başlayan bilinçli kişiler olma yolunda ilerliyorlardı. Derslerin yanı sıra yürütülen eğitsel kol faaliyetlerinden faydalı neticeler istihsal ediliyordu. Köyün, cami olarak yapılmış fakat kullanılmadığı için metruk bir şekilde duran harap bir salonunda sahneye koyduğumuz "Buzlar Çözülmeden" adlı oyun, müzikal faaliyetlerimiz yakın ve uzak çevremizde takdirle karşılanıyor bu ise bizim çalışma gücümüzü kuvvetlendiriyordu. Yeni aldığımız teksir makinası ile beşyüz tirajlı bir dergi çıkarıyor, köyümüzün dertlerini, köyümüzün sesini etrafa duyuruyorduk. Hepimizde bir "Çalışanlar Diyarı Ortaköy" yaratma sabit düşüncesi vardı.

1966 - 1967 yılı sonunda Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne müteaddit defalar yazı yazarak, yeni açılan okulumuzun teftiş edilmesini, yapılmayan veya eksik yapılan işlerin bildirilmesini, öğrencilerimizin yetişme durumlarının incelenmesini istedik. Millî Eğitim Bakanlığından gönderilan Müfettiş Sayın Kadri Özsoy okulumuzu teftiş ettiler.

Teftiş sonucu, 13 Kasım 1967 tarih ve 1478 sayılı M.E.B Tebliğler Dergisinde de yayımlanan bir teşekkürname ile taltif edildim.

M.E.B. Orta Öğretim Genel Müdürlüğü Değerlendirme Şubesinin, İlhami Ertem imzası ile gönderdiği 420.1(61)/17016 sayılı teşekkür mektubunda aynen şöyle deniliyordu.

"Ortabucak Ortaokulu Müdürü Hâmi Karslı'nın görevine bağlı, mesleğini ve öğrencilerini çok seven, çalışkan, kendisini köy halkına sevdirmiş, onların okula karşı ilgi ve desteğini sağlamış, okulun yönetim, öğretim ve eğitim işlerini mevzuat içinde ve çok iyi şekilde yürüten, arkadaşları arasında âhenkli bir işbirliği kuran bir yönetici olduğu anlaşılmıştır.

Mevcut şartlar içerisinde büyük bir gayret ve feragatla çalışmakta ve üstün başarı sağlamakta olan Ortabucak Ortaokulu Müdürü Hâmi Karslı'ya teşekkür eder, başarılarının devamını dilerim."

Evet Sayın Bakanım. Sizin imzanızı taşıyan bu teşekkürnamenin tebliğler dergisinde yayımlanmasından tam iki ay sonra yani 13 Ocak 1968 tarihli bir kararname ile ben görevimden alınarak "Bakanlık Mucibince" Taşköprü Ortaokulu'na Edebiyat Grubu Öğretmeni olarak atandım.

Köyümün yolları kış dolayısıyla kapandığı için 13 Ocak 1968 tarihli kararname elime bir hayli geç geçti. O yüzden yeni görevime biraz geç başladım.

Sayın Ertem, acaba iki ay önce üstün başarılı addedip, bir teşekkürle taltif ederek başarılarının devamını dilediğiniz Hâmi Karslı neden kış ortasında, **(garip bir tesadüfle tam evlendiğim gün)** müdürlüğü alınarak başka yere atanıyordu? Şüphesiz ki, bu işlerden sizin hiç haberiniz yoktur. Ben sizin adınıza yapılan işleri anlatmaya biraz daha devam edeyim.

% 80 BAŞARI

1966 - 1967 ders yılında bizim elli öğrencimiz vardı. Bunlardan kırkı sınıf geçmiş, on tanesi de sınıfta kalmıştı. Malûmunuzdur ki, sınıfta kalan öğrencilerin velileri okula ve öğretmenlere karşı pek iyi niyet beslemezler. 1967 - 1968 öğretim yılı başında birkaç öğrenci velisi okula gelerek öğrencileri Ankara'da okutacaklarını söyleyip tasdikname istediler. Ben yönetmeliğin âmir hükümleri gereğince işlem yaparak tasdiknamelerini verdim. Yalnız bir öğrenci velisi (D.P.'nin eski ocak başkanlarından birisi imiş) yönetmeliğimize aykırı bir şekilde tasdikname istediği için kendisine tasdikname verilmemiş ve Ankara'da ikâmet ettiğine dair ikametgâh belgesi istenmişti. Bize kızan ve

(Sonu sayfa 4'de)

ÖĞRETMENLİK 120 YAŞINDA

AHMET KÖKLÜGİLLER

Toplumların kalkınmasında, çağdaşlaşmasında "eğitim" başta gelir. Bu yüzden, kalkınmaya yönelmiş toplumlarda, en büyük görev, eğitimi uygulayacak olan "öğretmen"lere düşer. Kalkınmanın ağır yükü, affedilmez sorumluluğu onun omuzlarına yüklenir. Denilebilir ki, çağına karşı, akıp giden tarihe karşı en sorumlu meslek "öğretmen"liktir.

"Tanrı mesleği" demişler bazı bilgeler öğretmenlik için; onu kutsamışlar. Fakat bu kutsallığı, kolay kolay benimsenmemiş bu mesleğin. Toplumsal direnmelerde, geri ve sömürgen güçlerin yokedilme savaşlarında, kurbanı veren en çok öğretmenler olmuştur. Savaşı bitmemiştir bu yüzden. Dünyanın her tafında, tarihin her döneminde, öğretmenliğin yalnızlığı ve çilesi sona ermemiş, değeri tam olarak teslim edilmemiştir. Kalkınmasını tamamlamış ülkeler dışarda tutulursa, öğretmenin gerilik, bağnazlık ve sömürgenlikle tutuştuğu savaş, günümüzde de sürüp gitmektedir.

GERİCİLİKLE SAVAŞ

Bizim toplumumuzda da böyle olmuştur gelişimi öğretmenliğin. Yüzyirmi yıldır, gerilikle, bilgisizlikle kıyasıya bir savaş içindedir. Ve yurdumuzun bu dönemler içindeki çağdaşlaşma, kendini bulma çabalarında, en ağır yükü öğretmenler çekmişler, çekmektedirler. Her fırsatını bulan yetkili - yetkisiz kişi, öğretmenliğin "Tanrı mesleği" olduğundan dem vurmuştur; gene de çileleri bitmemiş, değerleri teslim edilmemiştir.

Yüryirminci kuruluş yıldönümünü kutladığımız bu çileli mesleğin, en büyük destekcisi, yardımcısı ATATÜRK olmuştur. Atatürk'ün güvendiği güçlerin başında ordudan sonra öğretmenler gelir. Kendisi bir eğitimci olmadığı halde, eğitimde en doğru hedefleri ve yolları gösteren; öğretmenlere gördükleri görevin bilincini ve sorumluluğunu kavratan Atatürk olmuştur. Konuşmalarında en çok üzerinde durduğu ulusal sorun "eğitim", bunun çözümlenmesinde en güvendiği kimseler de, "öğretmen"ler olmuştur. Öğretmenliği savunmuş, öğretmenliğin köklü bir meslek, sürekli bir ulusal görev haline gelmesi için, hukukî temelleri Atatürk hazırlatmıştır.

1 Mart 1923 günü Meclisi Açış Söylevi'ndeki direktifleri öğretmenlik hukukunun temel dayanaklarından biri olmuştur:

"Efendiler, okullarda öğretim görevini güvenilir ellere teslimini, yurt çocuklarının o görevi kendine hem bir meslek, hem bir ülkü addecek üstün ve sayın öğretmenler tarafından yetiştirilmesini sağlamak için öğretmenlik, öbür serbest ve yüksek meslekler gibi, tedricen ilerlemeye ve herhalde iyi yaşamaya elverişli bir meslek haline konulmalıdır. Dünyanın her tarafında öğretmenler, insan toplumlarının en fedakâr ve muhterem unsurlarıdır."

Bu yüzdendir ki Atatürk'ün öğretmenlere söylediği şu sözler de, öğretmenler için baş emir olarak benimsenmiş; bir öğretmenlik ilkesi olmuştur:

"Öğretmenler! Yeni kuşağı, Cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcileri, sizler yetiştireceksiniz. Ve yeni kuşak sizin eseriniz olacaktır. Eserin değeri, sizin ustalığınız ve fedakârlığınız derecesiyle uygun olacaktır."

Şu eğitim ilkeleriyledir ki, Atatürk, Türk öğretmenlerinin "başı" unvanını kazanmıştır:

"Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekleri öğrenimin sınırı ne olursa olsun, en önce ve herşeyden evvel, Türkiye'nin geleceğine, kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek gereği öğretilmelidir."

Atatürk'ün bu yakın ilgi ve desteği karşısında, öğretmenler büyük bir gayretle ve ulusal şevkle, devrimlerin halka götürülmesinde ve kökleşmesinde, eşsiz bir feragat örneği göstermişlerdir. Cumhuriyet düzeninin Anadolu'da en iyi şekilde uygulanmasında, bütün olumsuz koşullara rağmen, büyük başarı kazanmışlardır. Aç kalmışlar, maaş alamamışlar, dağ başında hastalanıp ölmüşler, fakat en ufak bir karamsarlık duymamışlardır yaptıkları işlerden. II. Dünya Savaşı sonrasına kadar, aynı devrimci heyecan, aynı sınırsız feragat devam etmiştir. Öğretmen, Atatürklü dönem içinde, daima arkasında devletin yakın desteğini hissetmiştir. Bu dönemde, büyük eğitim bakanları ile çalışma mutluluğuna ermişlerdir. Mustafa Necati, Saffet Arıkan, Hasan Ali Yücel, Türk öğretmenlerinin saygı ile anacakları, büyük ülkücülerdir.

EMPERYALİST ETKİLER

1946'dan sonra başlıyan dönem, Türk öğretmenleri için mutsuz, çileli bir dönemdir. Türk toplumunda dış emperyalist etkilerin başladığı, bunların içerdeki kollarının yavaş yavaş kımıldadığı; devrimlerin, demokrasinin tüm organlarıyla "yozlaştırılma"ya başlandığı ortam 1946'da başlar. Öğretmen yalnızdır artık, Ona yüzünü dönen devlet, artık sırtını dönmeye başlamıştır. Her siyasal parti, onu kendi yanında görmek istemekte, bunun için, kendinden yanaymış gibi görünmek istemektedir. Öğretmenlerin toplumda büyük bir güç olduklarını gören siyasal partiler öğretmeni kendi dar günlük politika oyunlarının içine çekme, kişisel çıkarlar uğruna eğitim bir seçim kazanma, ya da iktidarda kalma aracı yapmak istemektedirler. Türk eğitiminde büyük bir deneme olan Köy Enstitüleri yıkılmış, yerine birtakım "imam okulları" açılmıştır. Atatürk'ün 1924'den itibaren sağlamak istediği "öğretim - eğitim birliği" parçalanmıştır. Yeniden "ümmet çağının okullarına" dönme plânları yapılmaktadır. Atatürk'ün adı vardır, fakat teker teker ilkeleri çiğnenmekte, devrimleri yozlaşmaktadır.

Birinci dönemi 27 Mayıs 1960'da biten bu karanlık dönemi içinde öğretmenler, günlük politika oyunlarının hiçbirine itibar etmemiş, devrim dışı hiçbir çabayı desteklememiştir. Sürgüne, açığa alınmaya, işten atılmaya rağmen, Atatürk ilkelerine bağlı olmanın gereklerinden hiçbir suretle taviz verilmemiştir.

(Devamı sayfa 4'de)

TÖS ÇADIRI

ahaa kuruldu işte yedi direkli
bir direği ağrı'da biri izmir'de
samsun'da adana'da muğla'da
orta direk ankara'da
çekilendi halatları gerildi
aha yedik direk üzre kuruldu

aha kuruldu işte yedi direkli
karanlığın karına yağmuruna
dolusuna kırağısına karşı
sömürgenin kirli eline karşı
aha kuruldu işte TÖS çadırı

aha kuruldu işte yedi direkli
öyle sağlam öyle inanmış öyle büyük
ekmeksizlik bitti artık.

M.Nuri AYVALİ

insanlarımız, canlı ve cansız yatırım dengesizliği

Yazan:
Doç. Dr. Osman N. KOÇTÜRK
(TÖS. Onur Kurulu Üyesi)

CANLI VE CANSIZ YATIRIM:

Işte Türkiye'de, özellikle İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerimizle, turistik bölgelerde yerden mantar bitercesine boy veren turistik otellerin yapımının nedeni burada yatmaktadır. **Ülkemize gelen ve bundan sonra da gelecek olan sömürgeci uzman bu otelde rahat rahat kalabileçek ve yerli ortakları ile viski içebilecektir. Fakat bu oteller Türk halkına uyguladığı tarife dolayısiyle kapalıdırlar. İngilizce öğretim yapan Orta Doğu Teknik Üniversitesine yabancı çevrelerin yaptığı ve hükümeti zorlayarak yaptırdığı yatırımlar, ilerde Orta Doğu'da kurulacak hegemonyanın İngilizce ve Türkçe konuşan teknisyenlerini yetiştirmek içindir.** Yollar, caddeler ve ömrünü Türk toplumunun hizmetinde tüketen fakir Türk hizmetlisinin maaşından kesilerek Emekli Sandığı'nda birikmiş olan paralar ile yapılan cansız yatırımlar hep sömürgecinin uzun vadeli plânlarına yardımcı olmak için harcanmaktadır. Fakat yüksek öğrenim çağına kadar gelmiş ve Türkiye'nin askeri ve ekonomik bağımsızlığını korumak için gözümüz gibi bakmamız ve üzerine titrememiz gereken üniversiteli genç ayda 250 TL. ile geçinmeye ve üretimde birinci derecede rolü olan Türk işçisi 15 TL. gündelik ile çoluk çocuk bakmaya mahkûm edilmiş bulunuyor.

Cansız yatırımlara milyonlar harcayıp, ülkeyi koruyacak ve varlığını devam ettirecek canlı kaynakların böylesine ihmal edilmiş olmasının asıl sebebi uzun vadeli projeyi gerçekleştirmek ve insan unsurunu zaman içinde etkisiz hale getirerek Türkiye'yi sahipsiz bırakmaktır. Türkiye'ye bunun için bol bol tahıl ve yağ verilir. Eğitim olumsuz ve verimsiz bir yörüngeye oturtulur ve insanlar kendi meselelerini düşünmekten yurt sorunlarına ayıracak zamanı bulamaz hale sokulurlar. Artık ülkemizde herkes kendi hesabına ve günlük ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmakta ve içine düşürüldüğü bunalım dolayısiyle bundan ötesini düşünememektedir.

Cansız yatırımların savunma, üretme ve direnme niteliği yoktur. Bir otel kim misafir olursa onu misafir eder, bir sahil yolu kim geçerse onu yol verir, bir fabrika sahibi kimse onun kârı için üretir. Fakat insan, öncelikle cansız yatırımların ve üzerinde yaşadığı toprakların sahibi olarak ülkesini savunmakta, üretirse kendisi ve kendi toplumu için direnebilmekte ve ürettiğine sahip çıkabilmektedir.

Bu iddia ile kalkınan Türkiye'de cansız yatırımların tamamen durdurulmasını ve neyimiz varsa yeni kuşaklar yetiştirmek için seferber edilmesini savunmuyoruz. Canlıların yaşamaları, eğitilmeleri ve ihtiyaçlarını üretmeleri için tabii bazı yatırımlar yapılacaktır.

AZINLIK İÇİN

Ancak bu yatırımlar insan için ve ülkenin insanının ihtiyaçlarına göre yapılmalı, bunlardan bir çıkar sağlanacaksa o ülkenin insanı yararlanmalıdır. Türkiye'de yapılan cansız yatırımlar incelenecek olursa bunların çoğunlukla yabancıya yarar sağladıkları ve bir avuç azınlığın bu yatırımlardan yararlandığı görülecektir. Ortalama vatandaşın kapısından bile giremeyeceği oteller, margarin ve montaj endüstrisi için harcanan milyonlar, lâstik, plâstik ve ilâç endüstri tesisleri hep bu cins yatırımlardır.

EMEKLİ SANDIĞI

Türk toplumu ve sömürülen bütün ülkeler artık yabancı için ve kendisini sömürmekte olan bir azınlık hesabına çalışmaktan bıkmış usanmıştır. Kendi gücüyle ürettiğinden hiç değilse, eşit şartlar altında yararlanmak onun en doğal hakkıdır. Yabancı ülkeler ürettiğimizi, tüketmesin diye bize çocuk yapma hakkı bile tanımak istemiyorlar. Bundan dolayı Hindistan, Pakistan ve Türkiye gibi ülkelerde kadınlara gebeliği önleyici haplar dağıtılmakta, rahimlerine helezon yerleştirilmekte ve bu suretle artırılan para lüks oteller, yabancı turistler için manzaralı sahil yolları yapımında harcanmaktadır. Üniversitelerimizdeki gençler, Atatürk'ün ülkeyi ve cumhuriyeti emanet ettiği kuşaklar tam bir bunalım içinde yaşarlarken, yabancı iş adamları Emekli Sandığını ve Devlet Plânlama Dairesini etkileyerek iş adamlarının Türkiye'ye geldiklerinde rahat edebilecekleri lüks otelleri bizim paramızla yaptırmakta ve halk gecekondularda sürünmektedir. Doğu Anadolu'daki yaşama, beslenme, barınma şartları yüz kızartacak bir halde iken İzmir Kordonunda Efes, Ankara'da Büyük Ankara Oteli, İstanbul'da Hilton, Divan, daha pek çok lüks otel yabancılara yataklık etmekte ve yabancı iş adamları ile yerli iş adamlarının Türkiye üzerinde giriştikleri pazarlıklara sahne olmaktadırlar.

Bu kabil lüks oteller yerine üniversitelerde öğrencilerimizin barınabileceği yurtlar ve yatakhaneler yaparak yavrularımızı 250 liralık burs ile şurada burada aç karnına sürünmekten kurtarmak acaba kimsenin aklına gelmiyor mu?

VİSKİ İÇMEK

Beş on yıl sonra bu gençler okullarını ikmal edecek ve bizim kuşağın ardı sıra Türkiye'nin yönetimini ele alacaklardır. Biz onlara önceki kuşak olarak acaba ne verebildik ve ne hazırladık. Üniversite öğrencileri bunalıma düşüp kurtuluşu intiharda bulurlarken, göbek salmış iş adamlarının Hilton otelinin damından Boğazı seyrederek viski içmesi Türkiye'ye ne sağlar?

Sıkıntı içindeki memurdan kesilen ödeneklerle lüks oteller, halktan ve işçiden tahsil edilen para ile turistik sahil yolları inşa edip, sonra da halkı kalkınıyoruz diye avutmak isteyenlere halk ve gençlik bu soruları sormalıdır. Mademki demokrasi ile yönetiliyoruz, her vatandaş ve vatandaşların kurduğu bütün demokratik örgütler bu soruları sormak ve sorumlulardan cevap istemek hakkına da sahip bulunuyor. Fakat marjinal bir yaşama düzeyine kadar getirilmiş ve geçim sıkıntısından bunaltılmış, kandırılmış ve beyni yıkanmış olan halk yığınları olup bitenin farkına bile değildirler. Herkes günlük ekmeğini sağlamak ve barındığı kulübenin kirasını ödeyebilmek için ne yapacağını şaşırmış ve toplum sorunları askıda kalmıştır.

(SONU GELECEK SAYIDA)

Irtica Hortluyor

AHMET KÖKLÜGİLLER

Türkiye'de hukukdışı, çağdışı bir grup var. Tek hünerleri "sömürmek"tir bunların. Her şeyi sömürme uğruna, yozlaştırmak isterler bunlar. Din, sanat, bilim, politika, ticaret ,eğitim, sanayi... aklınıza ne gelirse, bunlar için her şey sömürmek içindir. Gerçek adları "sömürücü"dür bunların. Ama bu adı kullanmazlar. Kendilerini, toplumca kutsal sayılan kavramların ardında gizlemeye çalışırlar. Özellikle, "milliyetçilik ve mukaddesatçılık" kavramlarını seçerler. Bu kavramların ardı, her zaman emin yerlerdir. Her türlü oyunları gizlemeye uygundur.

Türkiye'nin kalkınmasını, ileri atılmasını her zaman engellemiştir bunlar. Üçüncü Selim'den bu yana, her yeniliğin karşısına çıkmışlardır. Dinci, milliyetci görünmüşlerdir. Bu yüzden, çoğu zaman da, destekçi bulmuşlardır. Mâsum insanları kendi saflarında toplayabilmişlerdir.

Osmanlı Devleti'nin çökmesinde en büyük etken bunlardır. Anadolu'ya emperyalist sürülerinin çıkmasını sağlayan siyasal ve ekonomik ortamı hazırlayan bunlardır.

Kurtuluş ve bağımsızlık için, Mustafa Kemal'in öncülüğünde örgütlenen Türk ulusunu, içerden çökertmeye çalışan; kurtuluşu engelleyecek birtakım isyanlar çıkaran: Anadolu kurtuluş hareketini "bolşevik hareketi" diye baltalamaya uğraşan bunlardır.

Türk Kurtuluş Savaşı, salt yabancı saldırganlara karşı değil, aynı zamanda bunların içerdeki bağlantıları olan bunlara karşı kazanılmış bir savaştır. Kurtuluş Savaşı ile yırtılan salt Mondros ve Sevr anlaşmaları değildir. Bu savaşla, Üçüncü Selim'den bu yana, her şeyi yozlaştıran, kendi pis çıkarları için kullanan bir "fetva düzeni" de yırtılmıştır.

Onun için bunlar, Atatürk'ü hiç sevmezler. En büyük düşman bilirler onu. Onun getirdiği devrimleri sevmezler. Devrimleri sağlıyan cumhuriyet düzeni bir "hristiyanlık taklidi"dir. Devrimleri, gâvurluk sayarlar; gâvurlaşma olarak yorumlarlar.

Hele devrimlerden biri var ki, ondan hiç hoşlanmazlar. Hoşlanmadıkları bu devrim lâiklik devrimidir. Onlara göre lâiklik, dinsizliktir. Atatürk, bu devrimle, Türk milletini dinsizleştirmek istemiştir. Cumhuriyet'in kurulmasından bu yana, gizli gizli, yeraltı metodlarıyla, bu propagandanın ağı örülmüştür Anadolu'da. Engerek yılanı gibi, karanlıklarda beslene beslene büyümüştür bu karşıdevrim akımı. Süleymancılık, Nurculuk gibi mezhepler, bu akımın dinsel biçime sokulmuş dallarıdır.

Atatürk'ün ölümünden sonra umulmadık bir şekilde ortaya çıkan bunlar, bir anda devletin en önemli yerlerini ellerine geçirmesini bilmişlerdir. Artık gizli gizli çalışmaya lüzum kalmamıştır. "Lâiklik, dinsizlik değildir" parolası ve bunun arkasına gizlenmiş din aracılığı ile sömürme eylemi, geniş ölçüde gerçekleştirilmiştir.

Devrimler, teker teker budanmaya, kemirilmeye başlanmıştır. Devrimciler, toplumcular sindirilmeye çalışılmış; Köy Enstitüleri yıkılmıştır. Ulusal Eğitim Bakanlığı'nın devrimci ve ülkücü dinamizmi aksatılmış; halkın eğitilmesi; uyandırılması önlenmiştir.

27 Mayıs devrimi, saptırılmak istenilen Atatürk devrimciliğini, yeniden gerçek yörüngesine oturtmak için yapılmıştı. Ne yazık ki, her türlü hukukî olanakları ve teminatları bünyesinde toplayan bir Anayasa'ya ve Anayasa'nın yozlaştırılmaması için kurulmuş Anayasal kurumlara rağmen, kendilerini "milliyetçi ve mukaddesatçı" demekte israr ederek sömürücülüğe devam etmek isteyen bu çağdışı grup tarafından, gene devrimler asıl amaçlarından saptırılma eylemleriyle karşı karşıya gelmistir. Ve gene düzenin tek teminatı olan hukuk, "Ben nasıl istiyorsam övle yaparım" gibi bir keyfiliğe sokularak, Anayasa dışına itilmeye çalışılmıştır.

Devlet bünyesinde bir "resmîlik" kazandırılan birtakım kuruluşların beslemelerivle, bu korkunç akım yeniden hortlamaya başlamıştır. Bursa'da yapılan toplantı, bunun en belirgin örneğidir. Bursa'da, saldırılmayan -hem de açıkça- devrim kalmamıştır. Ençok da, lâikliğe saldırılmıştır. Çünkü, lâiklik, Osmanlı düzeni ile Cumhuriyet düzenini birbirinden ayıran önemli bir çizgidir. Onun için, özlenilen sömürünün doğması için, bu kalın çizginin ortadan kalkması gerekir.

Şurası bir gercektir ki, her zaman olduğu gibi, irtica bu kez de ezilmeye mahkûmdur. Atatürk'ün direktifi kesindir: Türkiye, Şeyhler, Dervişler, Müritler memleketi olamıyacaktır!

MEĞER NEYMİŞİM BEN

H. BASRİ AYDIN

Yıl bindokuzyüz altmışdört. X ilcesinde öğretmenim. Okul Müdürü, süper milliyetçilerden. Hani şu milliyetçiliği, atalarının yaptıkları ile övünme zannedip de her çıktıkları taşın üstünde: "Malazgirt, Çaldıran, Sakarya, Vatan, Millet nutuklarının yanısıra biz Amerikasız yaşıyamayız. Amerika olmazsa halimiz nice olurdu." cinsinden vecizeler yumurtlayanlar cinsinden bir milliyetçi...

Yaşadığı aşk sahnelerine öğrencileri feda eden, derslere girmediği halde girmişçesine işlem yapan, ayni şekilde derslere girmediği halde ders defterini imzalıyarak ücret alan ilce kaymakamı ile hükümet doktorunun bu suiistimallerine göz yuman okul müdürü ile aramız limonludur. Hele, "derslere girmediğiniz zaman ders defterini imzalamayın, ilcede dedikodulara sebeboluyor" ikazımdan dolayı da ilce kaymakamı ile aramız değil limonlu, biberli... Suiistimaller birbirlerini kovalıyor. Okul kooperatifi zararla kapanıyor, öğrencilerin dörder liralık posta pulları şahsî işlerde kullanılıyor, öğrenci başına alınan 20 lira teberrular cebe iniyor, Milliyet Gazetesinin açmış olduğu "Atatürk Heykeli Kampanyası" için toplanan paralar gönderilmiyor..

Köylü çocuğuyuz. Bu dalevereleri hazmedemiyoruz. Karşı koyuyoruz. Kavgada müdürün alnı yaralanıyor. Fırsat bu fırsat diyerek hükümet doktoru, "Hayatî tehlike" vardır diverek rapor tanzim ediyor, Kaymakam işten el çektiriyor. Bu haksızlığın üzüntü ile öğrenciler derslere boykot ilân ediyorlar, ilce halkı ayaklanıyor, ortalık iyicene karışıyor. Durumun lehime gelişmesi üzerine işi karambolaya getirerek askere sevkediliyorum.

Artık, fezleke düzenlemek kolaylaşıyor: Bir müdür söylüyor, bir kaymakam, bir müdür tasdik ediyor, bir kaymakam. Dalkavukluğu, yükselmenin basamağı sayan Millî Eğitim Müdür Muavini, fezlekeyi arzuya göre bir hazırlıyor, bir hazırlıyor ki, Müdür olmaması için hiçbir sebep kalmıyor: H. Basri Aydın, komünisttir, dinsizdir, anarşisttir, hadise çıkarmaktan hoşlanmaktadır. Okulda nizam intizam bırakmıyarak huzursuzluk yaratmıştır. Çocuklara, Allahın olmadığını telkine çalışmıştır, Kaymakamlıkça işten el çektirilmesi çok isabetli olmuştur." v.s...

Müdür Muavini, müdür olmak için böyle yazar da Milli Eğitim Bakanı, oy toplamak için bunu onaylamaz mı? O da basar mührü... Ama yine iş bitmiş değildir. H. Basri, çavuş çıkarılmalı ki içi rahat etsin... Ayni fezlekeyi, Topçu Okuluna da göndermeyi ihmal etmezler. Etmezler amma bu sefer mayaları tutmaz, istedikleri gerçekleşmez.

Yıl 1966. Terhisen Kurtalan Ortaokuluna tayin ediliyorum. Kurtalanda daha çok çalışmanın sorumluluğunu duyuyorum. Asırların ihmali ile uyutulmuş şeyhin telkini ile büvülenmiş, Barzaninin sevgisiyle yoğrulmuş bu bölge halkını, çocuklarını uyarmak, aydınlatmak için müsamereler tertipliyor, şiir geceleri ile halka neşeli geceler geçirtiyorum. Halk seviniyor, saygı duyuyor, alkış tutuyor bu çalışmalara.

Okul müdürü, halkın bu sevgi ve sempatisini hazmedemiyor, yeterlik belgeli oluşu da yüreğine batıbatıveriyordu. Geçti daktilonun başına, yazdı fezlekeyi: Öğretmen, komünisttir, dinsizdir, halkı isyana hazırlamaktadır. Amerika düşmanıdır. Rus sempatisini, çocuklara aşılamaktadır. Derhal buradan alınması gerekir."

Siirt Valisi, vali olalı böyle bir fırsat bekliyordu. Öğretmen kıyımına katkıda bulunmak her bakımdan yararlı idi.

Tahkikat iyi gitmiyordu. Tüm tanıklar lehimde ifade veriyorlardı. Ama çaresi vardı. Lehimdeki ifadeler sözlü, aleyhimdeki ifadeler ise yazılı alınınca o iş de olurdu. Öyle de yaptılar. Mademki ortada bir komünist var, sahtekârlığın ne zararı vardı sanki?

Yapılan bu sahtekarlığı, Siirt Valisine anlatmak istiyordum ama değilmi ki ortada bir komünistlik ve bir de kıyım var. Vali, bana "sen sosyalist misin? diye soruyordu. Sosyalistlik ne demek olduğunu bilmiyorum. Tarif ederseniz sosyalist olup olmadığımı anlarım diyordum. Vali, yani toplumcu musun? diye soruyordu. Bense, yoksa siz toplum için çalışmıyor musun ki böylesi bir soru soruyorsunuz diye yanıtlıyordum valiyi. Beklemediği bir soru ile karşılaştığı belliydi. "Sen isyankâr bir adama benziyorsun diyordu bana. Öyleyimdir, haksızlıklar karşısında boyun eğemem diyordum. Büsbütün çileden çıkıyor: "gidebilirsiniz" diyordu bana. Arkamdan da işten el çektirildiğim bildiriliyordu.

Bu durum karşısında şaşkına dönen öğrenciler, derslere girmiyorlar, yürüyüş yapıyorlar, okul müdürünü yuhalıyorlardı. Halk, bakanlığa çektiği telgraflarla haksızlığı protesto ediyorlardı.

Bakanlık müfettişi raporun-

(Sonu sayfa 4'de)

Açıklama

Yürütme Kurulu üyesi Doç. Türkkaya Ataöv, üst üste üç toplantıya katılmadığı ve vaktinde mazeret bildirmediği için TÖS Tüzüğünün 33. Maddesi gereğince üyelikten düşürülmüştür.

24 Ağustos 1967 Genel Kurul toplantısında tadil edilen tüzüğümüz, Yürütme Kurulu üyelerinin toplantılara düzenli olarak katılmalarını istemektedir. Doç. Ataöv, çok devamsızlık etmiştir. Özürlü olduğu ve özürünü vaktinde bildirdiği hallerde kendisi izinli sayılmıştır. Ama üst üste üç toplantı ortalıkta görünmediği ve Ankara'da olduğu halde vaktinde özürünü bildirmediği için hakkında Tüzüğün 33. maddesi uygulanmıştır

Sayın Doçent, bu konuda Milliyet gazetesine verdiği bir demeçle, kamuoyunu yanıltacak şekilde davranmıştır. TÖS mücadelesini "Bakan - Başkan Mücadelesi" durumuna indirgemek, asla bilimsel değil, ancak uydurma bir yorumdur. Bunca çile, bunca yorgunluk hiç de iki kişi için değildir. Bunca insanın canını dişine takıp çırpınması, mahkeme mahkeme sürünmesi, sürülmesi, işten çıkarılması büyük bir amaç içindir.

TÖS, baştan olduğu gibi, öğretmen, eğitim ve yurt sorunlarını iyi bilmekte ve bunlar arasındaki bağıntıyı doğru anlamaktadır. Bunun için öğretmeni örgütlemekte, onu sosyal sorumluluğu da olan ciddi bir meslekî mücadeleye hazırlamaktadır.

Üretim ilişkilerini, sınıf sorunlarını bilmek, bunlar üzerinde spekülâtif tartışmalar yapmak, hiç kimsenin tekelinde değildir. Bu konuları sadece tartışmakla "İlerici" olmak da mümkün değildir. Çok lâf yüzünden memleket neredeyse batmak üzeredir! Sadece "Bilimsel" olmak da yetmez. Gerekli olan, örgütlenmek ve Türkiye'nin önündeki ciddi mücadeleye hazırlanmaktır.

Vermek zorunda olduğumuz ulusal mücadelede, küçümsemeden, kişi ve örgüt olarak yerimizi alıyor muyuz, almıyor muyuz? Paçayı sıvayıp işe ve mücadeleye dalıyor muyuz, dalmıyor muyuz? Devrimci kişiye düşen görev budur!

Simdilik bu kadar....

Halkı Yanına Almak

PAKİZE TÜRKOĞLU

Halktan yana öğretmenlerle çıkarcı ve tutucu güçler arasında ötedenberi bir savaş sürüp gitmektedir. Öğretmenler bu savaşı dün kişisel çabalarla parça - bölük yapıyorlardı. Bugün sendikal güçbirliği içinde daha etkili vuruşlar yapma olanağına sahipler. Günümüzde Millî Eğitim Bakanlığı ile TÖS arasında biçim bulan çatışma, kökü eski yıllara kadar giden bu mücadelenin devamıdır.

Bu konuyla ilgili yazılarda ve konuşmalarda "Halkla ilişki", "Halkı yanına almak", "Halkın desteğini kazanmak" gibi hususlar sık sık tartışılmaktadır. "Biz halk için bu kadar kıyılıp sürülüyoruz da halk neden bizim peşimizden gelmiyor?" diyenler var. "TÖS halkın desteğini almadan direnmeye geçti, yanlışlık yaptı" dendi. "Antalya'dan sürülen öğretmenler için Antalya'lılar yapmalıydı direnmeyi" diye yazdı İmece'de birisi. TÖS bunu sağlamalıydı demeye getiriyor.

Elbet konuların halka maledilmesi amaçtır ve tartışmalar bir yanıyla doğrudur. Ne var ki, halk çoğunluğu kendi yararına davranışların hemen bilincine varıp kolaylıkla peşinden gidecek durumda olsaydı, zaten çoktan kendi sorunlarına sahip çıkmış olur; öğretmenin uyarmasına, toplumdaki diğer itici güçlerin öncülüğüne lüzum kalmazdı. Daha başka bir ifadeyle bilinçlenmiş halk kendi yararına düzeni çoktan kurmuş olacağından ortada halli gereken temel sorunlar olmazdı. Oysa bugün, kendi insanca yaşama olanaklarından yoksun olan halkımız egemen zümrenin çıkarına çalışan bir mekanizmaya çoğunlukla parmak kaldırmış durumdadır.

O halde, halkın kendi yararına yapılan çekişmelerde ağırlığını koyacağı yeri bulamayışı, kendinden yana olanları destekleyemeyişi tutucu ve çıkarcı güçlerin duruma hâkim olmasından ileri gelmektedir. Bu çelişki az gelişmişlik ortamının bir görüntüsüdür. Halen devletin birçok olanakları bu güçlerin elindedir. Kapkaç ekonomi düzeninin, din sömürücülüğünün geçici de olsa halkı oyalayıcı, kandırıcı, saptırıcı yönleri var. Bir yandan eski alışkanlıklardan yararlanılarak Osmanlı din düzeni ve toprak rejiminin toplumu gerilerde bırakan geleneksel değerlerine dönülmesi için sistemli faaliyetler yapılmaktadır. Bu ortamdaki halkımızı bilinçlendirmek, hemen yanına almak elbet kolay olmıyacaktır. Bu bakımdan öğretmenin halkı uyarıcılık görevinde, TÖS'ün giriştiği eylemde ne kötümser olmak, ne de gücünün üstünde bir etki ve öncülük beklemek aceleciliğine düşmemek gerekir. TÖS'ün halkı uyarma çabalarının yanısıra henüz kendi meslek grubu çoğunluğunu da bilinçlendirmek, yanına almak zorunda olduğu da unutulmamalıdır.

Şu var ki, herşeye rağmen Türk toplumu tarihî gelişiminin bir döneminde bir oluşum içindedir. Halkımız birçok şeyleri farketmeye, kendinden yana olanları seçmeye başlamıştır. Bu uyanışta halktan yana öğretmenlerin, devrimci bir kuruluş olan TÖS'ün büyük katkısı vardır. Henüz halk kendi yararına savaşan öğretmene yapılan işlemler karşısında toplu bir tepki gösteremiyor, onun yanındaki yerini alamıyorsa da, TÖS'ün eylemi, sürgün olayları, kıyımlar bu bilinci yaratmak yönünden gerekli etkiyi iyi yapmaktadır. Örneğin, Elmalı'daki toprak anlaşmazlığında köylüye yol gösteren Ömer Serin doğuya sürülünce halk belli bir davranış gösteremedi belki. Ama sürgün olayı ora köylülerinin gözünü faltaşı gibi açmış. Akı karayı şimdi öğrendik diyorlar.

Bütün bu hususları gözönüne alarak yukarda sözünü ettiğimiz tartışmayı şuraya getirebiliriz: Halkın kendi çıkarlarını savunanların yanında olamayış nedeni bilinmektedir. Tüm devrimci kuruluşların görevi halkı bu bilinçsizlikten kurtarıp kendi sorunlarına, kendi çıkarlarına sahip olmalarını sağlamaktır. TÖS bu yolda kendine düşeni yapmada ciddî adımlar atmıştır. Sendikal güçbirliği içinde giriştiği zorlamaların toplumda gerçekten önemli etkileri olmaktadır. Konuyla ilgilenenlerin gelişigüzel eleştiriler yerine TÖS'ün etki alanını yaygınlaştırmak, yolaçıcılık görevini kolaylaştırmak, çabuklaştırmak için neler yapılabileceği hususunda olumlu ve takviye edici uyarıları daha yararlı olacaktır.

Sürgünler

Behzat'ı Erzincana Ömer'i Malazgirt'e sürdüler
Hâlâ açıkta kahrın ağır işçisi Talip
Düşünmeyi ve hayır demeyi öğretti diye
Edirne'den Hakkari'ye gidiyor
Ahmet Kaya Turan
Bir yüzbaşıyla kırk memed yatıyor şurda
Kurtuluş Savaşı'nın ilk şehitleri
Kanlıpınar ve Cumhuriyet Eskişehir'i
Düşman denize dökülmüş ama
Ankara'nın taşına bakıp
Kanlıpınar'da başlar bir susma
Genişler bozkır olur sonra
Köyler unutulmuş alıçlar öğretmenlerin yüzü
Ak okullar dağbaşlarında

Bir de kovuklar doğuda utancımız
Bir de okuma bilmiyen çocukların gözleri
Bir de iki büklüm adamlar
Sırtlarında üsler füzeler uzmanlar barış gönüllüleri
Sonra onların gizlice
Geceleyin tarlaları okşıyan elleri
Dersliklerde konuşmaya dönüyor susmamız

Kanlıpınar'dakilerin kaldığı yerden
Biz devam ediyoruz çünkü
Dünya dönüyor diyor Galileo Galilei Padu'da
Sallanıyor kırallar sarı öküz ve engizisyon yargıçları
Keyifle hışırdıyor Bostancı'da
Öztaş'ın diktiği kavaklar
Aydınlatıyor her şeyi bilimin teleskobu
Biz devam ediyoruz Vietnam'da ve geri bırakılmış ülkelerde
Ellerimiz napalm yanığı
Tarihi en iyi zindanlar bilir.
Öğretmeniz acıya sürgün
Çoktan yıldızlara vardı uydular
Eski bir samanlık gibi içinden
Kül oluyor karanlık yapı
Koşturuyoruz ufuktan ufka
Kutsal ateşini Promete'nin
Şimdilik 50.000 kişiyiz T Ö S'lü
Sesimiz 9 Eylül mavisi
Acıyı sevince, korkuyu yiğitliğe çeviriyoruz
Bir uçtan bir uca ellerimizin gerginliği
Yüreğimizde bir aşk var devletlerden güçlü
Tıpkı 1921'deki gibi
Ulaştırıyoruz geleceğe en güzel sözü
Sahip çıkıyoruz toprağımıza madenlerimize terimize
Deliye dönüyor sömürücüler

MEHMET BAŞARAN

Hademelerimizin Bildirisi

250 LİRA İLE YAŞANILIR MI?

Sizlere içinde bulunduğumuz bir gerçeği açıklamaya çalışacağız. Belki ilk anda sizleri şaşırtacak ve "Böyle yaşantımı olur" diyeceksiniz. İnanınız ki yaşantımız en iyimser yönüyle böyledir. Eğer inanmıyacak olursanız, boş ve uygun bir zamanınızda yakın okulları geziniz ve yaşantılarımızı görünüz.

Bizler okullarda çalışan hademeleriz. Kimimiz evin annesi, kimimiz evin babasıyız. Sizlerce bilindiği gibi okullarımız çift tedrisatlıdır. Onun için sabahın saat 6'sında okula geliyoruz ve akşam 20,00'de ayrılıyoruz. Tam 16 saat çalışmamız tamamen bedenendir. Yani sınıf, helâ, koridor, bahçe temizliği ve odun, kömür kırma gibi bedenen çalışmalar. Pazarımız, bayramımız da yoktur.

Herbirimizin bakmakla sorumlu olduğumuz nüfus ortalaması 5-6 kişidir. Bu nüfus ve çalışmamıza karşılık aldığımız ücrete bakalım. En az 243 lira, encok 315 liradır. Ortalama olarak 280 lira almaktayız. Bu ücretin aylık dağılımını da inceliyelim.

1 —	Işıksız, rütubetli bir odanın kirası	75 lira
2 —	Evi ışıklandırmak için gaz parası	15 lira
3 —	Evi ısıtmak için odun parası	25 lira
4 —	6 nüfusa birden giyecek (bez)	30 lira
5 —	6 nüfusa birden ayakkabı (lâstik)	20 lira
6 —	6 nüfusa birden et (yiyemiyoruz)	— lira
7 —	6 nüfusa birden sebze (yiyemiyoruz)	— lira
8 —	6 nüfusa birden meyva (yiyemiyoruz)	— lira
9 —	6 nüfusa birden çay, şeker	20 lira
10 —	6 nüfusa birden sinema (gitmiyoruz)	— lira
11 —	6 nüfusa birden ekmek, bulgur	60 lira
12 —	Okul çocuklarına masraf	15 lira
13 —	Traş masrafı (velilerin verdiği eski jiletlerle oluyoruz)	— lira
14 —	Hastalık için doktora muayene parası	20 lira
15 —	İlâç (para olmadığı için alamıyoruz)	— lira
16 —	Diğer masrafımız	— lira
	YEKÛN	280 lira

SAYIN TÜRK MİLLETİNİN TEMSİLCİSİ: Çalışmamız ve buna karşılık aldığımızla masrafımız budur. Âdeta bir köle hayatı.

Güya (D) cetveline göre memuruz. Hem de % 95 okur - yazarsız memurlar günde 6.30 saat çalışırlar, biz 16 saat, fakat memurların haklarından yararlanamıyoruz. İşçi de değiliz. Tamamen ortada kalmışız.

Mevcudumuz en az 30 - 35 bin kişiyiz Türkiyede. Nüfusumuzla 150 bini bulmaktayız. Yaşantımız ortada. Bizlerin de insan olduğumuzu ve bu ücretle aile geçindirilemiyeceği düşünülerek bizlerin bu köle hayatından kurtarılması, çalışmamıza karşılık normal bir maaş verilmesini sizlerin düşünen aklınıza, âdil vicdanlarınıza bırakıyoruz. Evet bizlerin de insan olduğunu düşünerek yardımlarınızı bekleriz.

Saygılarımızı sunar, âdil yardımlarınızı bekleriz.

Ahmet Benli
Fırat İlkokulu Hademesi
Malatya hademeleri adına

Çanakkale Toplantısı

(Baştarafı sayfa 1'de)

miz. Emperyalistlere mezar ettiğimiz denizin kenarında. 18 Mart 1915 zaferini gerçekleştiren yiğitlere lâyık olmaya azimli bir halkı ve öğretmenleri var.

TÖS, Çanakkale'de her türlü baskıya rağmen dimdik. Baskı zincirinin son halkası, örgütlenmede büyük emeği geçmiş ilköğretim müfettişi Rıfat Çetiner'in sebepsiz olarak Gaziantep Körler Okulu'na nakli. Arkadaşımızın eşi Çanakkale'de öğretmen. Eşinden, çocuklarından kopup Gaziantep'e bir gazi şehirden diğerine, göreve gidiyor. Üzgün değil. "Bekliyorduk" diyor. "Daha güçlü hissediyorum kendimi" diyor. Şubemiz geçirdiği sarsıntının bütün etkilerini yokedebilmiş bilinçli arkadaşlarımızın yönetiminde.

Şube yöneticilerimiz, diğer arkadaşlarımızla elele vererek 12 Şubat toplantısını çok güzel organize etmişler. Ankara'dan, İstanbul'dan konuşmanlar gelecek. Bölgedeki bütün şubelere, öğretmenlere haber salınmış. Halktan da çok sayıda dinleyicinin katılacağı bilindiğinden Bahrisefit Salonu kiralanmış, her türlü tedbir alınmış. 400 kadar da dinleyici toplanmış.

Toplantı açıldı. İlk sözü Genel Başkanımız Fakir Baykurt aldı. Baykurt konuşmasında özetle: "Eğitime vurulan ağır kayıtlar, öğretim özgürlüğünün kısıtlanması, öğretmenlerin içinde bulundukları darlık yüzünden tam kapasite ile çalışamıyor. Öğretmen dertlerini yansıttığımız makamlar bütçe yetersizliğinden söz açıyorlar. Aslında bütçe yetersizliği ulusal kaynaklarımızın halk yararına işletilmemesinden, mutlu küçük bir azınlığın haksız kazançlarından doğuyor. Öğretmenler kendi durumlarını düşünürlerken memleketin içinde bulunduğu hem halkın, hem kendilerinin yoksulluğuna sebep olan durumu da hesaba katmak, onunla mücadele etmek zorundadırlar" demiş, sanayici ülkeler tarafından nasıl sömürüldüğümüzü, yerli işbirlikçilerin marifetlerini anlattıktan sonra, "Sömürülenler sade maddî değerler değildir. Beyin sömürüsü de almış yürümüştür. Bunu, bir dahaki seçimi hedef bilen politikacılar ileri sürüyor yurt sorunlarıyla ilgilenmek hakkımız, ödevimizdir, devam edeceğiz. Bizim hedefimiz memleketin geleceğidir. Öğretmen susturulursa yurt sorunlarını köye ulaştıracak başka bir kuvvet kalmaz. Politikanın sanatın satılık temsilcileri vardır. Eğitimin satılık temsilcileri de çıkabilir. Bunlar ikbal görebilirler, yılmamak lâzımdır" diye devam etmiş, sözlerine, öğretmeni halka, öğretmeni öğretmene düşürmek suretiyle dikkatlerimizi dağıtmak istiyenlere karşı uyanık olunması gerektiğini, öğretmenlerin birleşmelerinin şart olduğunu belirterek son vermiştir.

Bundan sonra İstanbul Hukuk Fakültesi Asistanı Bülent Tanör bir konuşma yapmıştır. Konuşmacı özellikle öğretim özgürlüğü ve öğretmenin bir yurttaş olarak sahip bulunduğu özgürlük üzerinde durmuştur. Tanör özetle: "Eğitimde herbir konu, belli bir eğitim felsefesinin, belli bir eğitim sisteminin bir parçasıdır. Eğitim felsefesini siyasî organlar tâyin eder. Bizler, bugün için bir konuyu öğretirken, dilediğimiz şekilde hareket edebiliriz, diyemiyoruz. Bir sınır vardır. Ama bu, hiçbir teminatımız yok, siyasî organın kapıkuluyuz, anlamına gelmez. Örneğin, demokrasiyi anlatırken, bu yönetimin sözde kaldığını, demokrasiyi kimlerin ve niçin bu hale getirdiklerini belirtirsek, sınır taşmış olmayız. Sonra Anayasa'nın 21. maddesiyle vatandaşlara tanınmış serbestiyet de öğretmenden esirgenemez. Öğretmen için öğrenmek bir memuriyet değildir. Memuriyet saatleri dışındaki konuşmaları, davranışları için de durum aynıdır. Öğretmen her yurttaş gibi özgürdür. İdare kendisini baskı altında tutamaz" demiş, öğretmenlerin, subayların, memurların halka öncülük etmeyi, değil, halkı bilinçlendirmeyi kendilerine görev bilmelerinin yerinde olacağı görüşünde bulunduğunu söylemiştir.

Kürsüye gelen İstanbul Şubemiz eski başkanı Süleyman Üstün, "Öğretmen Kıyımının Nedenleri" konulu konuşmasında, "Meseleyi, Türkiye'yi dünya bütünü içindeki durumuyla ele alarak incelemek gerektir. Türkiye'de bir kıpırdanma vardır. Öğretmene ve aydına bu kıpırdanmayı önlemek için baskı yapılıyor. Ödevimiz, örgütlenerek bütün halkımızın kurtuluşu için çalışmaktır" demiştir.

Daha sonra İstanbul Hukuk Fakültesi doçentlerinden Çetin Özek, "Faşist ve Demokratik Eğitim" konusunda konuşmuştur. Özek, konuşmasına faşizmin tanımı ile başlamış, faşizmin illâ parlâmentosuz, çok partisiz olmayacağını, bunun eğitimle ilgisini belirtip, bu iki eğitim tarzının karşılaştırmasına geçmiş, özetle: "Burjuvanın siyasî iktidarda olduğu yerde, eğitim bu sınıfın çıkar düzenini sürdürecek biçimde olacaktır. Burjuvaya eğitim hakkı tanınır, kazara eğitim görmüş emekçi sınıf mensubu etkisiz hale getirilir. Yani eğitim sınıfsaldır. Demokratik halkçı eğitim sınıfsal değildir. Kabiliyetlerine göre herkese eğitimde fırsat eşitliği tanınır. Bugün Türkiye'de halk çocuklarının eğitilmek olanağı yoktur" şeklinde konuşmuş, kendisinin demokratik halkçı eğitimin sosyalist düzende mümkün olacağı görüşünü taşıdığını sözlerine eklemiştir.

Son konuşmayı Yürütme Kurulu üyemiz Hukukçu Öğretmen Ahmet Cenan yapmıştır. Cenan, konuşmasına dünyada ve Türkiye'de sendikacılığın hangi koşullar içinde doğup geliştiğini anlatmakla başlamış, kamu hizmeti görevlilerinin sendikalaşmakta gecikmelerinin nedenlerini belirttikten sonra, 624 sayılı yasayı eleştirmiş; daha sonra Türkiye'de kamu hizmeti görevlileri sendikalarının yönü ne olmalıdır, konusuna geçerek özetle: "Bütün çalışanlar tabakalarının sorunları aynı temel nedene dayanır. Bunların hepsi bir sınıf teşkil ederler. Ekonomi politikası devlet üzerinde etkili olanların isteklerine göre düzenlendikçe çalışanlar, mutluluğu göremiyeceklerdir. Memurların önemli bir kısmı bu gerçeği görür olmuşlardır. Yapılacak iş halkı yanına alarak diğer emeçilerle imkân ölçüsünde destekleşerek 624 sayılı yasada, baskı araçları tanıyan değişikliği gerçekleştirmektir. Bunun için her hizmet kesiminde görevli memurların tek bir sendikada toplanmaları, işverenin karşısına büyük güçler halinde çıkılması şarttır. Kademe sendikacılığını savunan, öğretmenleri bölmeye çalışanlar büyük bir yanılgı içindedirler.

Kamu personeli sendikaları, bu arada TÖS, mensuplarını diğer çalışanlar seviyesine çıkarmak emekçi uyanışını ve örgütlenmesini gerçekleştirmek için çaba harcıyacak, yurdun sorunlarının kesin çözümü dâvasına katılacaklardır. İşçilerimizin sendika kurma hakkını düzenleyen grev ve toplu iş sözleşmesi yapmak imkânını veren 274 sayılı kanuna göre kurulmuş işçi sendikalarından, yurt sorunlarıyla en çok ilgilenenleri bile, mensuplarına yılda % 20 ye kadar ücret zammı ve daha pek çok haklar sağlamaktadırlar. Köylülerin ve diğer küçük üreticilerin ürettiklerine seçim zamları yapılmaktadır. Zamlar, ne işçilerin, ne köylülerin hayat seviyesini yükseltmektedir. Çünkü piyasanın denetimini elinde tutan işveren çevreleri tüketim maddelerinin fiyatlarını yükselterek verilenlerin daha fazlasını işçinin, köylünün, memurun sırtından çıkarmaktadır. Şu ya da bu suretle paranın satın alma gücündeki düşme oranında zam sağlayanlar, yerinde saymakta, diğerleri yani örgütlenmemiş memurlar, gittikçe daha yoksullaşmaktadırlar. Bu durum karşısında TÖS'ün diğer kamu personeli sendikalarının üyelerini öteki çalışanlardan daha zor durumda bırakmamak yolunda çaba harcamaktan kaçınılmaz olmaktadır. Bu, yurdun temel sorunlarının çözümü dâvasına omuz verecek tabakaların daha bir kenetlenmesi için şarttır da." diyerek konuşmasını bitirmiştir.

Proğrama göre konuşmacılar arasında yer alan Genel Sekreterimiz Rahim Eren, vaktin ilerlemiş olduğunu görerek beklenen konuşmasını yapmamıştır. Toplantı sona ererken konuşmaları ilgiyle sonuna kadar izleyen öğretmenler ve halktan kişiler büyük bir memnunlukla salonu terkediyorlardı.

—oOo—

M. Eğitim Bakanı

(Baştarafı sayfa 2'de)

eski devre has bir alışkanlıkla "Ben size gösteririm" diyerek okuldan ayrılan bu zat Sivas Valiliğine, Şarkışla Kaymakamlığına ve Millî Eğitim Bakanlığına şikâyet dilekçeleri göndermiş. Ben Şarkışla Kaymakamlığının, Sivas Millî Eğitim Müdürlüğünün konu ile ilgili yazılarına gerekli cevapları yazmış ve onlar da beni haklı görerek öyle işlem yapmışlardı. Fakat Orta Öğretim Genel Müdürlüğünden gelen bir yazıda o şahsa ait tastikname verilmesi emredildiğinden tasdikname tanzim edilerek öğrenci velisine verilmişti.

Bu hadisenin üzerinden birkaç gün geçmişti ki, okulumuza bir bakanlık müfettişi geldi. İsminin İlhan Nejat Leblebicioğlu olduğunu sonradan öğrendiğim bu zat, Şarkışla'da birkaç gün kalıp, her gün jiple köye gelip giderek birtakım tahkikatlar yaptı. Geçen yıl çıkardığımız ve yıl sonunda okulumuzu teftişe gelen Sayın Kadri Özsoy'a da birer nüshalarını takdim ettiğimiz "Ortaköy'den Sesler" isimli dergimizde komünizm propagandası yaptığımızı, öğrencilerimize neden Cumhuriyet, Milliyet, Akşam gazetelerini okutturduğumuzu ve buna benzer birtakım soruları sorarak bir tahkikat yaptı. Ve giderken de bana "Müdür Bey üzülme, ben de müdür iken şikâyet edilmiştim." şeklinde sözler de söyledi.

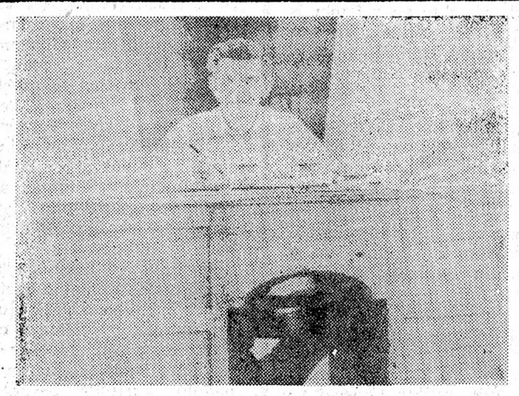
BUZLAR ÇÖZÜLMEDEN

Sayın Ertem, geçen öğretim yılı içerisinde bizim köyde yaptığımız faaliyetleri, bilhassa sahneye koyduğumuz **"Buzlar Çözülmeden"** isimli oyunu diline dolayan ve aleyhime Tercüman Gazetesindeki köşesinde bir iki yazı yazan Kadircan Kaflı'ya ben gerekli cevabı 6580 sayılı kanuna göre vermiş bu arada satılmış ve moskof uşağı olmakla itham edilen Hasan Âli Yücel, Hakkı Tonguç gibi eğitimcilerin de müdafaasını yapmıştım. Gelen müfettiş elindeki "Tercüman kupürlerini de tahkikat mevzuu yapmıştı.

Bir tesadüf neticesi, İlhan Nejat Leblebicioğlu'nun yaptığı ve Şarkışla İlçe Disiplin Kuruluna sevkedilen dosyanın muhtevası hakkında bilgi edindim. İlhan Nejat Leblebicioğlu yaptığı tahkikatın neticesi men-i muhakemeye ve benim de oradan alınmama karar vermiş. Yalnız tahkikat dosyasının ilginç tarafı şurası: Benim vazife yaptığım köyden sadece menfaatı bozulan iki kişinin aleyhte ifadesi var. Diğer yüzlerce ifadesi alınan şahit benim lehimde ifade vermişler. Fakat Leblebicioğlu kararını o tahkikata göre değil de, Şarkışla A.P. ikinci başkanı ve Şarkışla Müftüsü ile konuşmuş değilim. Onlar da bir defa bile Ortabucak'a gelip beni ve okulumu görmüş değiller. Acaba sayın müfettiş benimle hiç ilişiği olmayan bu kişilerin ifadelerini neden aldı?

Sayın Bakanım, benim tâyinimle ilgili olarak benim bildiklerim bundan ibaret. Bu mektubu yazmaktan maksadım, teşkilâtınız içerisinde cereyan eden ve malûmatınızın bulunmadığını zannettiğim bazı olayları size anlatmaktı. Yoksa ben yurdun her yerinde başarı ile görev yapmayı şeref telâkki eden bir öğretmenim. Zaten 989 sayılı kanunun 12. maddesi **"Maarif hizmetinde asıl olan muallimliktir"** der. Ben iki ay içerisinde hem üstün başarılı rapor alıp Zat-ı Âlinizin teşekkürüne mazhar olmayı, hem de sürülmeyi mantık ölçüleri ile kabili telif bulamadığım için bunları yazdım.

Saygılarımla.

● Gülşehir İlköğretim Müdürü ve TÖS Şubesi sekreteri kıymetli meslektaşımız Mustafa Güneş 18 Mart 1968 günü saat 16.00 sıralarında görevi başında çalışırken geçirmiş olduğu beyin kanamasından kaldırıldığı Nevşehir Devlet Hastahanesinde bütün müdahalelere rağmen kurtarılamıyarak aramızdan ayrılmıştır.

Kederli ailesine ve meslektaşlarımıza başsağlığı dileriz.

İlkokul öğretmenlerinin

(Baştarafı sayfa 1'de)

ve ayrıca yoksunluk tazminatı ödenmesi problemi parlâmentoda söz konusu ettirilmiş ve ilgili makamlar bu yönde uyarılmaktadır.

6 — Seminer ve kurslara devam ettirilen ilkokul öğretmenlerine yolluk ve gündelik ödenmesi işi ele alınmış ve kovuşturulmaktadır.

7 — Görev yeri dışında ayırtmanlık yaptırılan ilkokul öğretmenlerine yolluk ve gündelik ödenmesi konusu üzerinde çalışılmaktadır.

8 — 222 Sayılı Kanunun aksak yönleri ilgililerin dikkatine sunulmuş, TÖS'ün baskın uyarıları karşısında Bakanlık bu kanun için bir değişiklik tasarısı yapmıştır. Tasarıda öğretmen aleyhine olan hükümler karşısına çıkılacaktır.

9 — Bayan öğretmenlere 25 yılda emeklilik tanınması istendi. Parlâmento üyeleri bu konuyu tüm memur bayanları kapsar nitelikte ele aldılar.

10 — Er öğretmenlere eğitim ödeneği verilmesi için Danıştaya dâva açılmış ve kazanılmıştır.

11 — Stajyer öğretmenlere eğitim ödeneği verilmesi TÖS'ün girişimi ile Sayıştay Kararına bağlandı. Bu iki hakkın kendiliğinden verildiği sanılmasın.

12 — Okuma - yazma okullarında er öğretmenlerle eğitmenlere de eğitim ödeneği ödenmesi için Kanun teklifi verdirilmiştir. Bu teklif Komisyondadır.

13 — Eğitmenlerin, hizmetlerinin tamamının emekliliğe sayılması ve terfilerinin sağlanması için hazırlanan kanun tasarısı Komisyonlarda görüşülmektedir.

14 — Muvakkat öğretmenlerin gerek meslek, gerekse kendileri için huzursuzluk konusu olan durumlarının aydınlığa çıkarılması yolunda parlâmenter kişilerin çabamıza katılması sağlanarak Kanun teklifi verdirildi.

15 — İsabetsiz rapor veya yanlış işlemler yüzünden terfii geciken yüzlerce ilkokul öğretmeninin hakkı savunulmaktadır.

16 — Emekli aylığı hakkını kazanmadan emekliye sevkolunan 18 öğretmene emekli aylığı ödenmiştir.

17 — Yangın, sel, deprem, kasırga... gibi doğal âfetlerden zarar gören 41 üyeden 38 ilkokul öğretmenine maddî yardımda bulunuldu.

18 — Ölen 93 üyemizden 89 ilkokul öğretmeninin eş ve çocuklarına para yardımı yapılmıştır.

19 — TÖS mesleğimizin 120 yıllık tarihinde rastlanmıyan bir hizmet daha yapmaktadır. Şimdiye kadar 5'i ilkokul öğretmeni olan 6 üyeyi Avrupa'da tedavi ettirmiştir.

20 — Sulh Hukuk, Sulh Ceza, Asliye Ceza, Ağır Ceza, Yargıtay ve Danıştaya ilkokul öğretmenleri için açılan dâvalardan 391'i Genel Merkezce ve yüzden fazlası da il veya ilçe hukuk bürolarımızca izlenmektedir.

21 — TÖS kurulalı yüzlerce ilkokul öğretmeninin, eş ve yakınlarının sağlık sorunları ile ilgilenilmiş bunlar arasında 121 ilkokul öğretmenine bu maksatla maddî yardım yapılmıştır.

Lûtfen sorunuz: Başka sendikalar neler yapmıştır?

Esenlik dileklerimizle

TÖS GENEL MERKEZİ

İsmet Akın

(Baştarafı sayfa 1'de)

ve tahkikat evrakına ilişik listede isimleri yazılı kitaplar İsmet Akın'ın kafa yapısını, hangi tutumun içinde bulunduğunu ve tahkik konusu konuşmayı hangi tesirlerin altında yaptığını âşikâr olarak ortaya çıkarmaktadır. Sanık öğretmen İsmet Akın'a göre halen Türkiye bağımsız değildir. Sanığa göre köylü ve endüstri işlerinin kazançlarının kendi hizmetlerine dönmesinin ve dolayısı ile Türkiye'nin bağımsızlığa hangi yolla kavuşmasının gerçekleşeceğini âşikâr bir şekilde ifade etmektedir. Malûm olduğu üzere komünist doktrin köylü ve işçi sınıfını hakim sınıf olarak mütalâa etmektedir. Gene komünist doktrine göre bu sınıfın hakimiyeti demokratik yollarla değil Komünist Doktrinin bilinen metotları ile gerçekleşecektir. Sanık öğretmenin tahkik konusu konuşması dikkat ile incelendiği taktirde köylü ve endüstri işçilerinin komünist doktrinin malûm metotları ile hakim sınıf hale getirilmesi için propaganda maksadını taşıdığı ve dolayısıyle sanığın T.C.K. nun 142-1. maddesini ihlâl ettiği sübut bulunmaktadır.

Bu itibarla sanık öğretmen İsmet Akın'ın hareketine uyan T.C.K. nun 251. ci maddesi delâletiyle 142-1. ci maddesine göre hakkında son soruşturmanın açılması gerekir. 28 Kasım 1967"

Koçtürk

(Baştarafı sayfa 1'de)

ve emparyalizmin çok taraflı çalışmalarına dikkati çekerek "eğitimci arkadaşlar uyanık olmalı, olayları dikkatle izlemelidirler." demiştir. Doç. Koçtürk ayrıca bölgesel sorunlara değinmiş ve bölgenin kalkınması ile beslenmesinde balıkçılığın etkili olabileceğini savunmuştur. Özellikle hamsi, palamut, istavrit gibi bol avlanabilen balık çeşitlerinin iyi plânlanmış bir endüstri aracılığı ile yalnız bölgenin değil Türkiye'nin beslenme sorununa da çare olacağını belirttikten sonra hayvansal protein kaynakları yeterli olmazsa eğitimin başarıya ulaşmasına imkân olmadığını belirtmiştir.

Öğretmenler konuşmacıyı dikkatle izlemişler ve bu gibi teknik konularda bütün öğretmenlerin ayni zamanda ve standart bilgi ile donatılmalarını temin için TÖS tarafından brosürler yayınlanması temennisinde bulunmuşlardır.

ÖZÜR

Havran Bölge Toplantısı başlıklı yazımızda yanlış olarak basılan "Sendikaların böylesine çoğalmasına sebep Güner'e göre 624 sayılı Devlet Personel Sendikaları Kanununun çıkmasıydı."

Cümlenin doğrusu: "Sendikalarınb öylesine çoğalmasına sebep Güner'e göre 657 sayılı Devlet Personel Kanununun çıkmasıydı." düzeltir özür dileriz.

Meğer Neymişim Ben

(Baştarafı sayfa 3'de)

da: Öğretmene yapılan isnatlar asılsızdır diye yazıyordu, ve Van Atatürk Lisesine açıktan tayinim yapılıyordu.

E, dünyada Van, ahirette iman ama ne bilelim ki içine düş de yan olacak.... Eskisinden daha şevk, daha kararlı ve daha çok bilenmiş olarak tuttuk Vanın yolunu.

Vangölü ekspresindeyiz. Asırlarca kasten ihmal edilmiş olan Doğuya, her nasılsa 1964 te raylar Tatvana kadar uzatılmış. Uzatılmış ama yolun yarı yerinde kayan dağ, yolu kapamış. Trenden inen eşyasını sırtlayıp karşı tarafta bekliyen trende yer bulabilmek için ha bire koşuşuyorlar.

Ben de koşuyorum, elimde valizim, teybim ve çocuğum. Ayağım kayıyor, düşüyorum. Oğlum Eren, bana gülüyor.

Yine aynı şekilde aktarmalı tren yolculuğumuz devam ediyor.

Teypten, Anadolunun türkü ve şiirlerini dinliye dinliye yorgunluk çıkarıyoruz. Bitişik kompartımandaki Jandarma Binbaşısı Remzi Erdemin pantolonlu kızı, şiire merak sarmış olacak ki kompartımanımızın önünde durmuş dışarıyı seyrediyor. Altı yaşındaki oğlum Eren, baba bu kız artist mi? diye sormasına binbaşı bozuluyor. Özür diliyorum ama yatışmıyor. Bir kere kısa yoldan yarbay olmayı da düşünüyor olmalı ki öğretmeni lekelemeyi kendi çıkarı bakımından yeğ görüyor. Fırsat bu fırsattır diyerek kompartımanımızın kapısına gelerek "Bu teyp sizin mi diye soruyordu. Evet deyince de kapa şunu diye emir veriyordu. Kapamadığımı görünce: Kapa şu teybi yoksa fena olursun" diyerek çıkışıyordu. Nedeni ise "Komünizm propagandası yapıyorsun" oluyordu.

Binbaşı bir komünist yakalar da yanındaki yağcı Metin Kundak durur mu? "Vay seni komünist diyerek" üzerime saldırıyordu. Aramızda münakaşalar devam ederken, Palulu Ahmet, eli böğründe bizi seyrediyordu. Ahmedin, derdi başka idi: sekiz nüfusu ile bir yıllık emeğine karşılık altı teneke buğday elde etmişti. Altı teneke buğday 120 kilo, kilosu 100 kuruştan 120 lira ederdi bir yıllık kazancı. Aylık geliri 10 lira, nüfus başına aylık gelir 1,10 kuruş, nüfus başına günlük gelir ise 3,5 kuruş idi. Yirminci yüzyılda Atatürk Türkiyesinde günlük milli gelir dağılımında 3,5 kuruşluk bir pay alabilen Ahmet, bir komünisti yakaladığı için binbaşı ile iftihar ettiği belliydi. Yüzündeki sefaletin izleri olan kırışıklar, gülümsemesi ile daha da çoğalıyordu.

Çağrılan polis tarafından tutulan zabıtla, teybime el konularak trenden indiriliyordum Elazığda gece yarısı.

Oğlum Eren, bir taraftan ağlıyor bir taraftan da binbaşıya "Herkes teyp çalıyor, babamdan ne istiyorsunuz namussuzlar!" diye bağırıyordu. Fakat binbaşıda utanacak yüz yoktu ki...

Elazığda Meydan Karakolundayız. Gece yarısı... Eren üzülüyor ve korkuyor. Teskine çalışıyorum. Üstüm aranıyor, teybimdeki sesler, başka teybe aktarılıyor, fakat birşeyler bulunamıyor. Bir ara teypten "Merdiven" diye bir ses yükselince binbaşı, yanındaki yağcıya dürterek dikkatini çekiyor kulak kesiliyorlar. "Sular mı karardı yüzün perde perde solmakta, Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta" deyince teyp, her ikisi birden ayağa fırlıyarak "tamam" diye bağırıyorlar. Ağlamaklı Eren bunların bu şekilde ayağa fırlamalarına basıyor kahkahayı. Ben de katılıyorum Erenin sevincine.

Konuşma sırası bende. Binbaşım, cehlini niçin ortaya koydun. Yarbay olayım derken korkarım ki yüzbaşı olasın. Ahmet Haşimin "Merdiven" şiirinden komünistlik çıkaracak kadar zehir hafiye imişsin amma korkarım ki emeklerin boşa gitsin" diyerek takılıyorum. Modulla dürtülmüş kart öküz gibi yüzüme bakıyor.

Zehir hafiye ile yağcı süklüm püklüm çıkıp giderlerken, oğlumla ben, karakolda alıkonuluyordum. Gerekçe ise, hakkımda ihbar ve şikâyet olduğundan savcılığa gidinceye kadar karakolda beklemekliğim gerekliydi.

Elazığ Töş şubesine haber vereyim diyordum olmaz diyorlardı. Haksız yere beni burada alıkoyamazsınız, durumu telefonla Valiye bildireyim diyordum. "Vali rahatsız olur, olmaz" diyorlardı. Çaresiz sabahlıyorduk karakolda.

Saycıdayız. Savcı, Adliyenin bir kara lekesi olan "Kırkyasaroğlu" gibi düşünmüyor. Türk Adaletine uyum takipsizlik kararını imzalıyordu.

BAŞ YAZI

Ders verir

(Baştarafı sayfa 1'de)

yacaklar. Kapılardan koğmayacaklar. Maliyemizi sömürtmeyecekler. Sizi dinleyecekler. Yurdu öğrettiğiniz gibi yönetecekler. Yalnız size değil, herkese karşı âdil olacaklar... Bunu yapmazlarsa ikinci yola baş vuracaksınız.

İKİNCİ YOL: Biraz çetin, ama yürünür. Tıkalı, ama açılır. Yüz kişiyle değil, 100 bin kişiyle yürünürse zorluk diye bir şey kalmaz. Bütün çalışanlar, bütün sendikalar dertlerini böyle halledeler. Siz de böyle yapacaksınız. Bir ders vereceksiniz ki elli yıl akıllarında kalacak. O zaman sizi süremezler, süründüremezler. Dün daha kulaklarını çekip hesap kitap okuttuklarınız sizi kapılardan koğamazlar. Topunuza birden hakaret edemezler.

İkinci yolun adını belli edelim: "DERS!.." Öğretmensiniz, "DERS" vermek tam size göre bir iş! Birinci yoldan gidiyorsunuz, anlamıyorlar. Eğilmeyi, yakarmayı bırakın. Öğretmen yalvarmaz, eğilmez. Ders verir. Dersinizi hazırlayın, öğretmenler!..

Öğretmenlik 120 yaşında

(Baştarafı sayfa 2'de)

1947'de, siyasal partilerin günlük dar politika oyunlarından kendilerini uzak tutmak, daha bilinçli, dayanışmalı bir eylemde bulunmak amacıyla, dernekler aracılığı ile örgütlenen Türk öğretmeni, çok kısa bir zaman içinde, T.Ö.D.M.F. içinde birleşerek, büyük bir demokratik baskı unsuru olma yoluna girmiştir.

Bilindiği gibi 27 Mayıs devriminin halka tanıtılmasında, yeni "anayasa"nın kabulünde, öğretmenler büyük etkinlikler göstermişlerdir.

CEPCİ YERİNE...

Ne yazıktır ki, 1965 seçimlerinden sonra, öğretmenler gene korkunç bir baskı ile karşı karşıya gelmişler; uğraştıkları bilgisizlikler, bağnazlıklar yetmiyormuş gibi, yeniden güdük çıkarcı politikacıların saldırılarına, karalamalarına hedef olmuşlardır. Kızışan kavganın ana nedeni, Türk eğitiminin asıl devrimci çizgisinden saptırılmak, çıkarcı siyasal emellere araç edilmek istenmesidir. Elbette ki, bu olumsuz çaba, Atatürk düşmanlığından almaktadır gücünü ve 1946'dan sonra başlıyan saldırgan dış etkilerin genişlemiş, hırçınlaşmış bir devamıdır. Çeşitli oyunlarla öğretmenlik mesleği halkın gözünden düşürülmek istenmekte, öğretmenler bölünmeye zorlanmaktadır. Her toplulukta olduğu gibi, birtakım zayıf kişiler, öğretmenler arasında da, bu "Bizans oyunu"nu uygulama ortamı yaratmaktadır. Adlarına "cepci" diyecekleri yerde "milliyetçi" diyen birtakım aldatılmış menfaat kurbanları, Atatürk ilkeleri karşısında yer alabilmektedir.

Türk öğretmeninin en büyük niteliği, Atatürkçü, halkçı, devrimci oluşudur. Bugün, elli üç bin kişilik büyük bir kitlesiyle TÖS'de birleşen Türk öğretmenleri, bundan önce olduğu gibi, bundan sonra da, bu nitelikleriyle, en karanlık dar boğazları aşacak, büyük halkının içinde, ona hizmet etmekten alıkonulamıyacaktır.

Bilinmelidir ki, öğretmenlerin verdiği mücadele, Türk toplumunun kalkınma mücadelesidir. Türk öğretmeni, kendi kurtuluşunu, her bakımdan kalkınmış, bağımsız bir Türk toplumunda görmektedir. Öğretmenin kurtuluşu, halkının kurtuluşu demektir. Atatürk'ün Türk öğretmenine gösterdiği ulusal ve mesleksel amaç budur...

Anayasa

(Baştarafı sayfa 1'de)

fakat aslında sömürünün zaferi için temiz vicdanları saflarına çağırmak başvurdukları taktiktir.

İNANÇ SÖMÜRÜLERİ

Bu taktikle yüzyıllardan beri sık sık ortaya çıkan karanlıkçı kuvvetler; her defasında hüsrana uğrayıp inlerine çekilmiş uygun zaman kollayarak beklemişlerdir. Davranmak için bugünleri seçişleri sebepsiz değildir. Bir bakan, Türkiye'de huzurun inanç sömürücüsü derneklerin güç birliği yapmasına bağlı olduğunu söyler; bir vali Atatürk'ün Bursa Nutku'nun Stalin'e ait olduğunu iddia eder; M. Eğitim Bakanı lâik devlet düzenini ve Anayasa'yı savunan öğretmenleri kıyar ve kalkar "hedefimiz her ilde bir İmam - hatip okulu açmaktır" derse; yüksek yönetim mevkiinde bulunanlar lâikliği zedelemekte yarışa çıkarlarsa, beslemelerin ve besleme derneklerin taşkınlıkları doğal bir sonuç olarak belirir.

KÖY ENSTİTÜLERİ

Vicdansızlar; vicdan terbiyesinden dem vurarak, Atatürk'e Türk Devrimine, Anayasa'ya küfür ederler, dilimizi öz benliğine kavuşturmak yolunda büyük görevler yapan Türk Dil Kurumu'na, halk uyanışını gerçekleştirmek için kurulmuş ve onbinlerce şerefli yurtsever yetiştirmiş Köy Enstitülerine hayasızca saldırırlar. Atatürk devrimlerini çağdaş bilimin verilerine göre geliştirip halk katlarında gerçekleştirmek isteyen gerçek milliyetçi kişileri, kuruluşları halkın gözünden düşürmek için her türlü yalana dolana baş vururlar.

ANAYASA MADDE: 19

Sorumlulara, Anasa'yı, özellikle 19. maddesini dikkatle okumalarını, kişisel ve siyasal çıkar sağlamak amacıyla kutsal duyguları sömürmeyi vicdan ve din özgürlüğü olarak göstermek çaba ve gafletinden kendilerini kurtarmalarını salık veririz. İnanç sömürücülerine ve bunlara göz kırpanlara, yakalarını Türk Halkından, Türk Hakiminden kurtaramayacaklarını hatırlatırız.

Çünkü Türk Halkı, yurdun temel sorunlarının sosyal ve ekonomik yapı değişikliği olduğunu artık bilmektedir. Dikkatini asıl sorunlardan başka yönlere saptırmak için vicdanlara uzatılan kirli elleri kıracak güçtedir.

Halktan yana öğretmenin temsilcisi olan TÖS, lâik eğitim yerine din eğitimini, lâik devlet düzeni yerine şeriat devletini getirmek, devrimci gidişi savaşlatmak, sömürünün ömrünü uzatmak isteyen düşünce ve eylemlere karşı savaşını sürdürmeye kararlıdır.

Bütün devrimci güçleriyle Türk Halkının, sömürünün hizmetindeki karanlıkçı kuvvetlere son ve yokedici darbeyi indireceği gün uzak değildir. Aydınlığın kesin zaferine inancımız tamdır.

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI
YÜRÜTME KURULU

TÖS

Sahibi ve Sorumlu Müdürü : Türkiye Öğretmenler Sendikası adına *İ. SAFA GÜNER*
Haberleşme Adresi : Ihlamur Sk. No: 10/6-7 Yenişehir — ANKARA
Fiatı : 25 Kr. Yıllık abone : 6 TL.

İmzalı yazıların fikirsel sorumluluğu yazarına aittir. Gönderilen yazılar basılsın basılmasın geri verilmez. Gazetemizin adı belirtilmeden yazı, şiir v.b. gibi her türlü yayınımız bir başka yerde yazılmaz.

ABONE KUPONU

Gönderen : **123456789**
Adet :
Gideceği Yer :
TÖS Genel Merkezi
Ihlamur Sk. No: 10/7-6
Yenişehir — ANKARA

Yukarıdaki fiş doldurulup gönderilecek. Bir yıllık ücret Ziraat Bankası Yenişehir Şb./ ANKARA

HESAP NO: 25527 YATIRILACAK.

"TÖS"
20.000 Adet Basılmıştır.

Sayın TÖS'lü
TÖS'e abone olun.
abone bulun,

GARDAŞLARIM

NEBİ DADALOĞLU'nun
GARDAŞLARIM adlı şiir kitabı, aspirin gibi satılmaktadır.
2,5 liralık pul gönderene bir Gardaşlarım gönderilir.
İsteme adresi : P.K. 126 — Ankara